

Cheeti da Pawlo sa Waruumi Gimba guri giyaada

Cheetiti ya/abimiisay Pawlo nagaa handikimi sa hida gwaa/ɓbee Yeesu yaamu gu Ruumige, sa gimba ina sigaati slai ilakeesa inay ya/aboo giyaa kakaami daqeemoo wakinay. Ina yaa ilakeesi tuba, Gimba gu Hhou gu Yeesu yoóti laqaaqana, idoo Iliitleemu giyoó ilii ilagaasiye hida gu hhapapu goõ haa ina, hari amoo da /ɓmba dooina. Daqa Wayahuudige, ina yoóti laqaaqana tuba, ya/aboti slime yaati wanta Ila/ɓmbidu gu Seguge. Kara, daqa hida hankii gu hhapapu wakinay, ina yoóti laqaaqana tuba, ya/abotee yoóti ilagaasida inay sliimaa haa hida gu Iliitleemu. Hari amoo da /ɓmbaraa Yeesu, Iliitleemu yaa hhe'esi hindaa ilagaasi dandiray haa ina. Teesaaqay, dandiray kara hoó muunaboo/eesanaaba ina hari amoo da sirakooma sariyaa dosi hari maguuma doori. Bere hatii geemayna Muuna gu Iliitleemu, ma giyaadimiisay gu ibinaa doori tlehhidi, dandiray ibiidana, ibinaa doó muunaboo/eesa Iliitleemu.

Afamaraa gu 12-15, Pawlo ti ilakesaasidi gimba paslaapasloo, idoo hida goó/ɓbee Kristu digoó iliislaiye ibinaa. Ina sinditi kakaakana, ma sla'ani hida wakinay, hhaka'a loi gooba ila/ɓmbidu haa dandiray, slime hhaã see goó laba'asee dandiray. Kara, sinditi kakaakana, ma muriidani hhaka'a goó tawaalimee dandiray.

Asunkuulee, ina ti cehheehhemisi hari amoo da umaĩ koina, daakeeri kosi gu Ruumige waaree.

Cehheemisu gu Pawlo

¹ Cheetiti yaa daqa doyi dahhada, ana Pawlo tongimoo gu Yeesu Kristu, slime ana ti ya/abimiisay daa eteedi haa daa tlinti'isi sa hiiqoomeesa da Gimba gu Hhou gu Iliitleemu.

² Waka'alee Iliitleemu yaa hiifadidi Gimbaki gu Hhou hari amoo da tletimiisee dosi Handikaa dosii giyaa tlinti'isi. ³ Gimbaki gu Hhou yoóti ilakesidi gimba gu Nanku Iliitleemu. Yeesu hiĩ daa hiiday hari amoo da motoliya da mutemi Dawdi.*

⁴ Kara, ina dugwaa hiitlaa'asi hari hiidahhasa da Muuna gu Iliitleemu tuba, ina na Nanku Iliitleemu, Looimoo goori gu Goõ Yeesu Kristu. Ina dugwaa hiitlaa'asi hari amoo da slafaraa dosi ayisago. ⁵ Hari amoo dosi Kristu, dandiray sandaa hadisi ha Iliitleemu

hhoinay gosi gu didiru, slime ma ya/abimiisee dosi tleehhidani sa eteedaraa da hida tla/aã gu hhapapu sliimaa, ma /imbiri haa ma akhamisiri Yeesu. Hari amotee uma gosi duguma hha'aleesi.

⁶ Unkuray see, slime tla/aã gu hida hhakeesii wantay daa eteedi ha Iliitleemu, ma hida gu Yeesu Kristu tleehhitiri.

⁷ Ana sangu handikiikima unkuray gonkoku-naa gu hhapee da Ruumige waaree, da slaiye ha

* **1:3** 1:3 hiĩ daa hiiday hari amoo da motoliya da mutemi Dawdi: Hhayukii Yeesu giyaa ilii kahhiye khaymuu koorotii, ina yaati wana sliimaa haa Taataa Iliitleemu yadaa tlaatleesoogo. Ti'ii Pawlo ti kakaakana tuba, Yeesu yaati slay slaqwa dugwaa ilii hiiday ha Mariyaa motoliya da mutemi Dawdige.

Iliitleemu dangugi eteedi, ma hida kosi tleehhiti.

Ana firiirima ambee, hhoiinay gu didiru haa qasaw goó daqa Iliitleemu dahha Taataa goori haa Looimoo gu Goõ Yeesu Kristu, ibiidiye sliimaa haa unkuray.

Pawlo firoo da daareesa Iliitleemu

⁸ Ana gesaa, hoóti kaawa /iisoo pandaa da Iliitleemu gooi hari amoo da Yeesu Kristu sa unkuray gonkokunaa, sa gimba /imba dooguna daga kakaakana kooroo goõ. ⁹⁻¹⁰ Iliitleemu khui ana sangoó firiirima hari khisla unkuray. Tleemaa haa amasi, ana hoóti kakaama firoo dooguna pandaa da Iliitleemuge, hĩ soó yondiide hari muuna goy goõ hari amoo da hiiqoomesa Gimba gu Hhou gu Nankosi. Ido leẽ goó firiirime, bere Iliitleemu slai, sini pooisi amoo, maa khay daqa doogunay.

¹¹ Ana kooma kwayru gu arimaa unkuray, ma sangu qaqay sawaadii da muunaiĩ doó hadisiye ha Iliitleemu sa qadida dooguna nara'a. ¹² Ana hati kakaakama ambee, dandiray hanguu dahhasana hii/atlisa hari amoo da /imbaraa doori. ¹³ Hhiee koi, ana sla'a ma caahhadiri tuba, waa wa/a haa ilakhuukhu'usi khawaraa daqa doogunay, gimati inkoo naqatloo diniĩ tlaatlahasi. Ana sla'a yondiida tla/aã googunay, ma slay/aamu, gaa ilii slay gooay tla/aã gu hida gu hhapapu wakinayge.

¹⁴ Ana kwanda ga ilii hadakawe hida goõ. Kwanda ga ilii hadakawe hida gwaa hiitlawee haa hhaã gu kahhee hiitlawa, hhaka'a gwaa somimee haa hhakira gwaaba somaa. ¹⁵ Haã

na idoo sa koome kwayru gu kakaaru Gimba gu Hhou slime daqa doogunay unkuray gu hhapee da Ruumige waaree.

¹⁶ Ana arimaaba ilamuree Gimbakii gu Hhou gu Kristu, sa gimba ti /uuru gu Iliitleemu noó ilabu'una hida goõ goó /imbee Yeesu. Gimbaki yaati khay daqa Wayahuudige gesaa, haa daqa hida gu hhapapu wakinayge slime. ¹⁷ Gimbaki gu Hhou yoótii tlaa'asi pandataa, idoo Iliitleemu giyoó ilii faadiye hida tuba, konay ibinaa daa tafa'adi pandaa dosii. Ibinatee daa tafa'adi dagaroó amoo da /ambaraa kilesi slay. Idoo daa ilii handikimi gooay Handikaa da Iliitleemu tuba, "Heedi gu kooma ibinaa daa tafa'adi hari /imba ibiidi."✧

Qupidaa gu Iliitleemu daqa hidage

¹⁸ Qupidaa gu Iliitleemu digoó hiitlaa'asi rawaa gu rawgo, daqa hida goõ goó yondiidee tlakwaroo, haa sa tlakwaroo dooina doó kanimisa gimba gu lou hari yondu gooina gu tlaku. ¹⁹ Gimba goõ gu Iliitleemu doó hiidahhasiye caahharaa, ti cenceege wana tla/aã gooinay, sa gimba Iliitleemu loi gindii tlaa'asi daqa dooinay. ²⁰ Tlaatleesoogo Iliitleemu giyaa ilii tleehhi khoodoo, hiidahhasa dosi da koraraa gooba hiifaakoo daga khui. Slime, ina dugu khui na Iliitleemu leẽ kilesi, hhaku Iliitleemu waku. Hida gii dahhasiyay caahharaa gimbakee hari amoo da idadu hhakee giyaa tleehhi. Inkoo, hida konaaiiba amoo lensee mangu /iisiri.

✧ **1:17** 1:17 Yu'udii kitaabuu gu Khabakuuki 2:3-4.

²¹ Gimati khuiiri see Iliitleemu, idoo gi iliiwane, giyoó muriidiyaa'iiba ina na Iliitleemu pahha, ma kaawa see /iisoo. Inay ilahudaa koina ti diitiray haa muuna'i koina gu bawma digigi hacisi hhantee. ²² Inay gimati kaayri see tuba, konay waaway, gi hida gwaa bawmidee tleehhidiri. ²³ Kara, inay gii fookiri wanqamee da Iliitleemu doó ibiida koraraa gooba hiifaakoo, gi firiiriniri sanaamamuu daa dakwi, ila'aa'aatisa dooina ti hida goó kaka/ee pahha, ila'aa'aatisa da makay, cira/oo haa khulukhumbay goó hhumbaadaa.

²⁴ Sa gimbaki, Iliitleemu giyaa may, ma sirakoniri slahhaahhaau gu tlaku gu muuna'i koina, slipalauumage haa gi yondiidiri gimba gu ilamuree hari slaqoo koina, inay haa inay. ²⁵ Inay yaa hiifookiri gimba gu lou gu Iliitleemu, ma afa'afuuma tleehhidi. Kara, gi firiiriniri haa gi yondiidiri sa idadu daa tleehhi ha Iliitleemu ba/ay da firiiriru haa yondiida sa Iliitleemu loi gwaa tleehhu idadu goõ. Ina guraa hiiboóu hha'aleesa koraraa haa koraraa gooba hiifaakoo! Guti lou.

²⁶ Sa gimbaki, Iliitleemu giyaa may, ma sirakoniri slahhaahhaau gooina gu ilamuree. Tigay see gi mayri gu'udee haa hhawatee koina, hingigi khabiibiniri inay haa inay. ²⁷ Nama teesaaqay leë, hhawatee slime gi mayri yondu gu balalu sli-maa guri gu'udee tigay, hingigi slahhaahhaairi hari khisla inay haa inay. Hhawatee gi yondiidiri yondu gu ilamuree haa hhawatee wakinay. Hari amotee, singiraagi khayri /agitiru inay kilakoina, sa gimba gu yondukee gu tlaku giyaa yondiidiri.

28 Sa gimba inay yaa si'iri baraslawa Iliitlemu, ina gigi may, ma sirakoniri ilahudaa koina gu tlaku, ma yondiidiri gimbakira guroóba hiiboo/a yondiida. 29 Inay yaa haciri gimba sliimaa gu tlaku, tlakwaroo haa slashaa haahhaau gu idadu. Inay digaa iliihaci tloomu, cu'uduũ, naanaqamoo, hiicoridu haa piimaa da tlakwi. Inay slime yoó hharimididay, 30 yoó iliitlohhididay, gu wakee Iliitlemu, gu koomee ca'abasluuma haa daribimaa. Inay yoóti ilahudeemisiyay amamu gu /abi gu yondu tlakwaroo haa yoó itatiisiyaa iiba ayii koina. 31 Inay yaa bawmidiri, yoó hiigaasiyaa iiba hiifadidu, konaaiiba sla'amuu ma /awaariru see. 32 Inay khuiyay tuba, sariyaa da Iliitlemu yoóti kaada tuba, hida goó yondiide gimba da hikee gooay, haraa hiiboo'iri gwaa'araa. Gimati teesaaqay see, inay yoóti ilakonaaiiba yondu gimbakee, slime hingoó ila'imbidiyay haa hhakee goó yondiidee gimbakee.

2

Iliitlemu hukuna hida goó hiilehhidu see haku

1 Inkoo, ugu goó hukuukuma hida wakinay, etaa hanguu dahhasidaaba /iisa, ugu gimati miyaa see. Qatlay goó ilii hukunte hida wakinay, hangoóti hukunta ugu lenkoogu, sa gimba ugu goó hukuma, ugu see nama gimbakee leē gu tlakwaroo gunoó yondita. 2 Dandiray gonkotaa khuana tuba, Iliitlemu yoóti hukuna hari amoo da loi, hida goó yondiidee gimba da hikee gooay.

³ Inkoo, ugu heedi goó hukuukuma hida hhaka'a goó yondiidee gimba da hikee gooay, kara ugu see kahhada hoóti yondita nama gimbakee leé! Gu lou, goo ilatahhade hii'ipidaa hukumuu gu Iliitleemu? ⁴ Baku hoóti qooqita hhoinay gosi, hiikaasa dosi haa kaanahhasa dosi? Unkuray hhidintaai tuba, hhoinay gosi kilesi, noó giyaa-disi unkuray gii fookitay tlakwaroo doogunaa daqa Iliitleemuge?

⁵ Teesaaqay see, unkuray muunaii kokuna yaa karaarahhiri haa slaiyaaiiba hiifookida tlakwaroogo daqa Iliitleemuge. Teesaaqay, unkuray hoóti ilakiiki'imisiday qupidaa gu didiri unkuray kilakokuna sa balota'a da qupidaa gu Iliitleemu, qatlay hukumuu gosi gu haaki dugumaa iilitlaa'asiye. ⁶ Letutee Iliitleemu himaati bui kila heedi, idoo giyaa ilii yondiidi gooay ibinaa dosii.✧ ⁷ Iliitleemu sigimaa qay slafimaa hhakee goó maguumidee yondu gu hhouge, sa gimba yoó dabiidiyay dumbiru haa muree daqa Iliitleemugo, slime haa slafimaa gu koraraa haa koraraa goóba hiifaakoo. ⁸ Teesaaqay see, daqa hida hhaka'ay goó dabiidee gimba gooina kilesi, haa hhaka'a goó sisiee gimba gu lou haa gi sirakomamidiyay amamu gu tlakwi, inay digimaa ilii huui ha qupidaa haa qiitlaa gu Iliitleemu. ⁹ Hida hhakee goó goó yondiide tlakwaroo, maa slayay laba'asu haa maana, gesaa sa Wayahu-udi haa sa hida gu hhapapu wakinay slime. ¹⁰ Teesaaqay see, heedi goó yondiida hhoinay himaa slay daqa Iliitleemugo wanqamee, muree

✧ **2:6** 2:6 Yu'udii kitaabuu gu Daareesoo 62:12; Hiihhantlisa 24:12.

haa qasaw. Gesaa sa Wayahuudi haa sa hida gu hhapapu wakinay slime. ¹¹ Sa gimba, Iliitleemu konaaba hiilehhidu.

¹² Hida goō gwaa yondiidee tlakwaroo caah-haraa see gubasli sariyaa da Musaa digiti hhamisi gimati hhidiniri see sariyatee. Kara, hida gwaa yondiidee tlakwaroo, tay tooina khuiyay sariyaa, digimaati hukuna hari amoo da sariyatee. ¹³ Sa gimba, ti hida hhaka'aaba goó itatiimisee sariyaa eaa koinay na konay ibinaa daa tafa'adi pandaa da Iliitleemuge. Ba/ay hida hhaka'a goó itatiimisee haa gigi iliiqaasiyay sariyatee diginimaa faadi konay ibinaa daa tafa'adi pandaa da Iliitleemuge. ¹⁴ Hida gu hhapapu wakinay bere yondiidiyay diitiray, idoo giyoó ilii ilahudeesiyeei, haa ti nara'a idoo sariyaa giyoó ilii kaade, gimati sariyaa daa hadisi sa Musaa gi hhidinay, laqanta tuba, inay khuiyay haaki muunaii koinay. ¹⁵ Ibinaa dooina yoóti laqanta tuba, idoo da slaiye ha sariyaa dagaã handikimi muunaii koinay. Slime ilahudaa koina yoó ilatlatlay gimbakee, sa gimba daqa wakaa digoó sitaakina ha ilahudaa koina, haa daqa wakaa digoó /iisi ha ilahudaa koina. ¹⁶ Baloo yaa khocida qatlay Iliitleemu gimaa ilii hukune hida goō, ilahudaa koina see gu siiri, hari amoo da Kristu Yeesu. Haã na ya/aboo goó kakaakame.

Wayahuudi haa sariyaa da Musaa

¹⁷ Inkoo, ugu bere hangoó eteedinta ugu lenkoogu Yahuudimoo, hoó iliipa'anta slawaraa haaki hari amoo da sirakomamidu sariyaa,

haa hangigii duubidi sa ilagaasa doogu haa Iliitleemu. ¹⁸ Sa gimba duguũ caacaahhamisi gimba gu sariyatee, khu'uda sla'amuu gu Iliitleemu haa hiidahhasida hiileehha gimba gu hhou. ¹⁹ Ugu hanguũ baraslayidi tuba, ugu ti giyaadimiisay gu hida gwaa ilahhamaahhamee, haa ti cencee daqa hida hhaka'ay muunaiĩ koina goó hhanteege waaree. ²⁰ Slime, ugu hanguũ baraslayidi tuba, ti maarimuu gu hida gwaa bawmidee haa hida hhaka'a gu kahhee hii/atla somaage daaqay pahha, sa gimba gu sariyatee ha konta cirihhimaa haa caahhamuu gu lou.

²¹ Inkoo, ugu goó caacaahhamisa hida wakinay, hangoó so'oyi mayda caacaahhamisu ugu loi? Ugu hoó kakaanta sa hida wakinay tuba, hhanti fisintay, kaslenkwaa ugu loi hoó fisinta.

²² Ugu goó kakaama sa hida wakinay tuba, "Hhanti slipalauumitay," kaslenkwaa ugu loi haa slipalauti. Ugu gu waka hida goó firiirimee iliitleemamee, kaslenkwaa hoó fisinta idadu mara gu iliitleemameego. ²³ Ugu gungoó dumbima tuba, khu'uda sariyatee, hoó antaabaslii tuba, bere dakusida sirakooma sariyaa, Iliitleemu gunoó ilamuriidisida? ²⁴ Idoó daa ilii handikimi gooay Handikaa da Iliitleemuge tuba, "Uma gu Iliitleemu dugoóti belendeqesi tla/aã gu hida gu hhapapu wakinayge, sa gimba googuna unkuray Wayahuudi."✧

²⁵ Gu lou, daba/ú yoóti kona faydaa, bere hoó iliiqaasida sariyaa da Musaa. Inkoo, bere ugu sariyaa goóti dakumisida, ugu haati heedika'a

✧ **2:24** 2:24 Yu'udii kitaabuu gu Isaaya 52:5; Esekeeli 36:22.

pahha tleehhiti daaba daba/ú. ²⁶ Inkoo, bere heedi daa daba/íiba yoó ilakona sariyaa, Iliitleemu gu faadi tuba, dugwaa daba/í. ²⁷ Hida hhaka'a gu hhapapu wakinay, daaba daba/ú goó iliikoomee sariyaa, inay himaa hukunay unkuray Wayahuudi. Unkuray hoó iliikontaaiiba sariyaa, dangwaamati daba/í see haa khu'uday sariyaa da Musaa. ²⁸ Sa gimba kila heedi gooba, daa laqwali Yahuudimoo ti Yahuudimoo gu lou, ma heedi see yoó Yahuudimoo gu lou tleehhidiyaaba, sa gimba duguñ daba/í. ²⁹ Teesaaqay see, Yahuudimoo gu lou, ti hika'a goó Yahuudimoo tleehhida hari wa'ay. Kara daba/ú gu lou, ti sirakomamidu gu sariyaa gooba hari amoo da daba/ú gu slaqwa, ti idoo doó yondiidiye ha Muuna gu Iliitleemu. Heedi gu teesaaqay slanqasa yoó slayaaba daareesa daqa hidago, yoóti slay daareesa daqa Iliitleemugo.

3

Iliitleemu ti Iliitleemu gu lou

¹ Inkoo, Yahuudimoo tleehhida ti faydaa mala kona? Baku daba/ú faydaa mala kona? ² Gu lou, wanta faydaa daqa amamu sliimaage. Amoo da tlaatlesoo, Iliitleemu yaa taatahhi sa Wayahuudi ya/aboo dosi. ³ Inkoo, yaati aloo malee, bere Wayahuudi wakinay yaa konaaiiba /imba? Inkoo, /imba dooina da hhaka laqantaa tuba, Iliitleemu guti louuba? ⁴ Coko/o see! Balalu sliimaa Iliitleemu yoóti qadidi gimba gu louge, kila heedi gimati yaati afa'afuudi see, idoo daa

ilii handikimi gooay Handikaa da Iliitleemuge tuba,

“Ye Iliitleemu, qatlay goó ilii gimbuuside,
 ugu kwanda dugu caahhiye ha hida tuba,
 konta haaki.

Kara, qatlay goó ilii hukunte, hukumuu googu guti lou.”✧

⁵ Teesaaqay see, bere yondu goori gu tlaku, yoóti laqana tuba, Iliitleemu yoóti yondiidi hari haaki, hati mala kaawana? Gu lou, Iliitleemu konaabaslii haaki qatlay hindoó ilii /agitine? (Ana, Pawlo hati giimaamisa heedi pahha, idoo giyoó ilii cocoiye). ⁶ Coko/o see! Bere teesaaqay dagani ilii wana, Iliitleemu yaa aloo malee hidahhasi hukuruu kooroo? ⁷ Inkoo, bere heedi kaay tuba, “Bere afa'afuuma doyi iliayda laqaru gimba gu lou gu Iliitleemu haa gii roogisida muree dosi, inkoo ana dini so'oyi hukuna tuba, kooma tlakwaroo?” ⁸ Inkoo, ti nara'aa kaawa tuba, “Dandiray yondiidane tlakwaroo, hhoiway ma hiiroogidi?” Gu lou, wanay hida wakinay goó iliitlohhidee dandiray, gi kaayri tuba, dandiray haã teesaaqay caacaahhamisani. Inay haraatii boó/iri slawa /agitiru gooina!

Hida goõ yaa yondiidiri tlakwaroo

⁹ Inkoo, hati mala kaawana? Dandiray Wayahuudi handiti hhoii pandaa da Iliitleemuge ba/ay da hida gu hhapapu wakinay? Coko/o see! Ana haã hhe'esi haã kaay pandataa am-bee, Wayahuudi haa hida gu hhapapu wakinay gonkoinaa tawaaloo da tlakwarooge wanay.

✧ 3:4 3:4 Yu'udii kitaabuu gu Daareesoo 51:4.

- 10 Idoo daa ilii handikimi gooay Handikaa da Iliitleemuge tuba,
 “Wanaaba heedi lensee gu koomaa ibinaa daa tafa'adi pandaa da Iliitleemuge!
- 11 Wanaaba heedi lensee gu kooma caahhamuu, wanaaba heedi lensee goó dabiida Iliitleemu.
- 12 Hida goõ hindii fookidiri segenge daqa Iliitleemugo,
 gonkoinaa sliimaa hinti hhaniri.
 Wanaaba heedi lensee goó yondiida yondu gu hhou,
 gu lou hhaku lensee.”✧
- 13 “Inay gwa/eeboo koina ti ayisasu da kahhiye pahha tiparaa,
 cufeeri koina yaati haciri hiicoridu.”✧
 “Afaï koinaa doótii cacaí gimba gu kooma qada gu deesu pahha.”✧
- 14 “Afaï koina hinti haciri qipi ilawaamisuu haa qada.”✧
- 15 “Ye'eeroo koina yoótii slehheesiyay ku'usa kawa ceedee da hida wakinay.
- 16 Inay daqeemoo sliimaa giyoó kayee,
 yoóti hhamisiyay idadu haa yoóti /isinay laba'asu.
- 17 Kara, amoo da ibinaa hari qasaw see inay gi hhidinay.”✧

✧ **3:12** 3:12 Yu'udii kitaabuu gu Daareesoo 14:1-3; 53:1-3; Kakaamisay 7:20. ✧ **3:13** 3:13 Yu'udii kitaabuu gu Daareesoo 5:9. ✧ **3:13** 3:13 Yu'udii kitaabuu gu Daareesoo 140:3. ✧ **3:14** 3:14 Yu'udii kitaabuu gu Daareesoo 10:7. ✧ **3:17** 3:17 Yu'udii kitaabuu gu Isaaya 59:7-8.

18 “Inay konaaiiba gwaa/amee da Iliitleemu ilaa koinay.”☆

19 Inkoo, dandiray ha khuana tuba, gimba sliimaa daa handikimi sariyaage, yoóti kaay sa hida hhaka'a goó tawaaloo da sariyaage waa-ree, teesaaqay kila afa duguma qabaqabisi haa khooroo goó dagama hukumi ha Iliitleemu. 20 Sa gimba hhaku heedi lensee damaa faadiye kona ibinaa daa tafa'adi pandaa da Iliitleemuge hari amoo da yondu gu sariyaa. Sariyaa sindoóti laqanta tuba, haã yondiidani tlakwaroo.

Ibinaa daa tafa'adi hari amoo da /amba

21 Inkoo, ibinaa daa tafa'adi doó daqa Iliitleemu kilesi dahha, dagagiĩ tlaa'asi sariyaa see hhaka. Sariyaa haa tletimiisee yoó ilatlatlayay gimbaki. 22 Ibinati daa tafa'adi doó daqa Iliitleemu dahha, dagoóti slay hari amoo da /amba Yeesu Kristu. Ti teesaaqay, daqa hida goó goó /ambee, sa gimba paslimisu lensee hhaku tla/aã gooinay. 23 Hida goó hiĩ yondiidiri tlakwaroo haa yoó afariibukudiyayi wanqamee da Iliitleemu. 24 Teesaaqay see, hari amoo da hhoinay gu didiru, Iliitleemu hindoó faadi dandiray kona haaki pandaa dosii hari ihiĩ'i. Iliitleemu yaa yondiidi teesaaqay hari amoo da ya/abaraa Kristu Yeesu gwaa khaw hindigi afigweedi tlakwaroogo. 25 Iliitleemu yaati haysi Kristu, ma sadaaka da ilamooyiru gu tlakwaroo doori tleehhidi, hari amoo da /amba doori daqa dosii. Iliitleemu yaati teesaaqay laqi, ma sandi

☆ 3:18 3:18 Yu'udii kitaabuu gu Daareesoo 36:1.

laqami tuba, ina guti haaki, sa gimba yaa hiikaasi haa yaa faadiiba hida tuba, konay dakoo sa tlakwaroo dooina da waka'alee. ²⁶ Iliitleemu yaati teesaagay laqi, ma laqami haaki dosi qatlaykii gu inkooge. Slime ina noó laqi hida goó goó /ámbee Yeesu, ma slayri haaki.

²⁷ Inkoo, dandiray hangu malee hiidahhasana hiiduuba? Gu lou, hanguu dahhasanaa hiiduuba, sa gimba goó akhamisane sariyaa? Suti! Ti sa gimba goó /ámbane Yeesu. ²⁸ Dandiray hati khuana tuba, heedi dugoóti faadi kona ibinaa daa tafa'adi pandaa da Iliitleemuge hari amoo da /amba, ti hari amoo da yondu gu sariyaa gooba. ²⁹ Iliitleemu ti Iliitleemu gu Wayahuudi kilesi? Ina slime ti Iliitleemu gu hida gu hhapapu wakinay goobaslii? ³⁰ Sa gimba Iliitleemu ti leé kilesi, ina naa faadi Wayahuudi konay ibinaa daa tafa'adi, slime sa hida gu hhapapu wakinay hari amoo da /ámbatee leé. ³¹ Inkoo, sariyaa hagati kwahhanaa, sa gimba hoóti ilakwikwihhana /ámbaratii? Cokoó see! Dandiray hari amoo da /ámbaraa Yeesu, sariyaa haga hiigasaana nara'a.

4

Aburahaamu sugwaa faadi kona ibinaa daa tafa'adi hari/amba dosi

¹ Inkoo, dandiray hati mala kaawana daqa Aburahaamu taataa goorii, ina yaa malee caahhi tuba, Iliitleemu gwaa arimi kona ibinaa daa tafa'adi? ² Bere Aburahaamu dugwaati faadi kona haaki pandaa da Iliitleemuge hari amoo da yondu gosi, hingaa aloo hiidahhasi hiiduuba.

Teesaaqay see, ti pandaa da Iliitleemuge gooba. ³ Handikaa da Iliitleemu yoó kaada tuba, “Aburahaamu yaa /imbi Iliitleemu, teesaaqay Iliitleemu gugi faadi kona ibinaa daa tafa'adi.”☆

⁴ Inkoo, heedi goó yondiida yondu, bu'umaa kosi digoóti faadiyaaba daqa dosii sawaadii pahha, hatee ti haaki dosi. ⁵ Teesaaqay see, heedi gooba /imba yondu gosi sa slawa da ibinaa daa tafa'adi yoó /imbi Iliitleemu ilamooyina tlakwaroo da hida, ina dugu faadi kona ibinaa daa tafa'adi hari amoo da /imba dosi. ⁶ Mutemi Dawdi see slime yaa teesaaqay leē kaay daqa gimba gu /aafaraa da heedi soó faadiye ha Iliitleemu ibinaa daa tafa'adi, iliipa'aru see hhaku yondu gosi. ⁷ Dawdi yaa kaay tuba,

“Digaa /aafi hida hhaka'a tlakwaroo dooina daa ilamooyimi,
 hhaã tlakwaroo dooina daa ilamooyimi
 sumuku ha Taataa Iliitleemu.

⁸ Dugwaa /aafi heedika'a soó maye faadoo ha Taataa Iliitleemu tlakwaroo dosi handikaage.”☆

⁹ Inkoo, Wayahuudi kilesii digina /aafi ha Iliitleemu, baku slime hida gu hhapapu wakinay see? Hayslaynee idoo Handikaa da Iliitleemu giyoó ilii kaade tuba, “Aburahaamu yaa /imbi Iliitleemu, teesaaqay Iliitleemu gugi faadi kona ibinaa daa tafa'adi.” ¹⁰ Inkoo, Aburahaamu dugwaa malaalee faadi ha Iliitleemu kona haaki?

☆ **4:3** 4:3 Yu'udii kitaabuu gu Tlaatleesoo 15:6. ☆ **4:8** 4:8 Yu'udii kitaabuu gu Daareesoo 32:1-2.

Qatlay dugwaa ilii dabaʼi baku dugwaa ilii kahhiye dabaʼu? Gimbaki yaatii caʼi qatlay Aburahaamu dugwaa ilii kahhiye dabaʼu. ¹¹ Da hhe'esi Aburahaamu dugwaa dabaʼi, dabaʼukee kosi yaati chapaa dari ma'araa tuba, Iliitleemu yaa faadi Aburahaamu kona ibinatee daa tafa'adi. Ina sugwaa hadisi ha Iliitleemu hiilaqasatee, sa gimba yaa kona /imba daqa Iliitleemuge dugwaa ilii kahhiye dabaʼu. Teesaaqay, Aburahaamu gi taataa gu hida sliimaa tleehhidi, goó /imbee Iliitleemu, digima may see dabaʼu. Slime inay see digimaa faadi konay ibinaa daa tafa'adi pandaa da Iliitleemuge. ¹² Kara, nama teesaaqay leē, Aburahaamu ti taataa gu hida hhaka'a daa dabaʼi. Teesaaqay see, ti sa gimba gu dabaʼu kilesiiba. Ti sa gimba giyoó sirakomamidiyee amotira leē da /imba da Aburahaamu taataa goori, giyaa sirakomaamidiyee dugwaa ilii kahhiye dabaʼu.

Iliitleemu hiifadidu gosi dugoótii gaasi hari /ambaraa

¹³ Iliitleemu yaa hiifadidi sa Aburahaamu haa laqwaloo dosi tuba, khoodoo aaliru gooina tleehhidi. Hiifadidukee dugwaa yondiidiiba teesaaqay, sa gimba Aburahaamu yaati ilakoomi sariyaa. Ti sa gimba ina yaa /imbi Iliitleemu, haa Iliitleemu gi faadi ina kona ibinaa daa tafa'adi hari amoo da /ambaraa dosi. ¹⁴ Sa gimba, bere ti hida hhaka'a kilesi goó ilakoomee sariyaa na aalinayi, /imba kontaaba faydaa lensee. Kara, Iliitleemu hiifadidu gosi ti diitiray. ¹⁵ Sa gimba sariyaa haroó khayda qupidaa gu Iliitleemu.

Teesaaqay see, bere sariyaa yaa aloo hhaka, slime dakumisu gu sariyaa yaa aloo wanaaba.

¹⁶ Inkoo, hiifadidu gu Iliitleemu haroó amoo da /imba khay, hida ma caahhiri tuba, duguroó amoo da hhoínay gu didiru gu Iliitleemu hadisi. Kara guti lou tuba, hiifadidukee duguti hadisiye sa laqwaloo goō. Ti sa hida hhaka'a kilesiiba saa taatahhi sariyaa, slime ti sa hida hhaka'a see goó ibiidee hari /imba Aburahaamu gooay. Ina na taataa goori dandiray gonkotaa goó /imbee Iliitleemu. ¹⁷ Ido daa ilii handikimi gooay Handikaa da Iliitleemuge tuba, “Hagunii leehhi ugu ma taataa gu hida gu hhapapu wa/a tleehhiti.”✧ Aburahaamu yaa /imbi Iliitleemu, inkoo ina na taataa goori pandaa dosii. Ina Iliitleemu noó slafisi hida gwaa kaka/ee, haa hari ilakaawa dosi idadu gwaa hhaki gii ca/iri.

¹⁸ Aburahaamu yaa /imbi haa yaa iliipa'ami gimba doóba hiidahhasa iliipa'aru, haa teesaaqay gi taataa gu hida gu hhapapu wa/a tleehhidi, idoo Handikaa da Iliitleemu gooay giyaa ilii kaadi daqa dosii tuba, “Taqaay, laqwaloo doogu ginimaa iliitlakhwayda hari khisla tica/erii pahha.”✧ ¹⁹ Aburahaamu yaa kona koraraa mibeeri mibi taqaqaay. Slime, slaqwa dosi yaati barii gwa'ati pahha, haa hadee dosi Saara yaati mogombiiso'oo. Giyaamati teesaaqay see, /imbaraa dosi yaa naqware/edaaba. ²⁰ Aburahaamu yaa qiigi'iiba hiifadidukeesii gu Iliitleemu, ina dugwaatii/atlisi

✧ **4:17** 4:17 Yu'udii kitaabuu gu Tlaatleesoo 17:5. ✧ **4:18** 4:18 Yu'udii kitaabuu gu Tlaatleesoo 15:5.

Ámba dosii haa gi tosaa daareesi Iliitleemu.

²¹ Slime gu lou, ina yaa khui tuba, Iliitleemu hiidahhasi hiigaasa gimbakee giyaa hiifadidi.

²² Hiĩ na gimba slime daa kaay tuba, “Iliitleemu gugi faadi kona ibinaa daa tafa'adi hari amoo da Ámba dosi.” ²³ Inkoo, gimbaki daa handikimi Handikaa da Iliitleemuge tuba, “Iliitleemu gugi faadi kona ibinaa daa tafa'adi hari amoo da Ámba dosi,” dugwaati handikimiiba sa Abura-haamu kilesi. ²⁴ Gimbaki slime dugwaati handikimi sa dandiray see, goó/ámbee Iliitleemu gwaa slafisu Yeesu, Looimoo goori ayisago. ²⁵ Ina dugwaatii ca/asi ha Iliitleemu duguma gaasi sa tlakwaroo doori, gugi slafisi ayisago dandiray goó/ámbee ina, sandima faadi kona ibinaa daa tafa'adi pandaa da Iliitleemuge.

5

Hiica/ámuu gu ilafaadoo da haaki

¹ Inkoo, dandii hhe'esi faadoo kona ibinaa daa tafa'adi pandaa da Iliitleemuge hari amoo da Ámbaraa. Teesaaqay, kona ibinaa da qasaw haa Iliitleemu hari amoo da Looimoo goori gu Goõ Yeesu Kristu. ² Hari amotee da Ámba doori, Yeesu hindiraa khay hhoínay gu didiruge gu Iliitleemu. Te'esii, yoóti ilakona qadida nara'a hhoínay gosii gu didiru. Kara, dandiray hoóti hha'aluumidana iliipa'aru goorii ga kone ilagaasaraa da wan-gamee da Iliitleemuge. ³ Kara, ti teesaaqay kilesiiba, slime dandiray hoóti hha'aluumidana ilahufiduge, sa gimba khuana tuba, ilahufidu haroó khay hiikaasa. ⁴ Kara hiikaasa haroó

khayda ibinaa da kaari muunage, ibinaa da kaari haroó khayda iliipa'aru. ⁵ Iliiparukee hindi muriidisiyaaba, sa gimba Iliitleemu yaa hhe'esi yaa hiituutuqi muunaiĩ kotii sla'amuu kosi hari amoo da Muuna gosi, hiĩ giyaa hadisi sa dandiray.

⁶ Dandiray gaa ilii kahhane konaaba /uuru gu kaba/araa tlakwaroo, qatlay gu Iliitleemu giyaa ilii bu'udi, Kristu yaati gwaai sa dandiray goóba muriida Iliitleemu. ⁷ Gu lou, hhaku heedi gu /imba gwaa'a sa heedi goó yondiida idoo da iliislaiye sariyaa. Angamalee heedi waku hingii dahhasi hiica/asa, ma gwaai sa heedi gu hhou. ⁸ Teesaaqay see, Iliitleemu hingii tlaa'asi daqa doori sla'amuu kosi tuba, qatlay gaa ilii kahhane kona tlakwaroo, Kristu yaati gwaai sa dandiray.

⁹ Inkoo, sa gimba dandii faadi kona ibinaa daa tafa'adi pandaa da Iliitleemuge hari amoo da ceedee da Yeesu, gu lou gimbaki sinditi laqaaqana loi tuba, Yeesu hindimaa ilabu'una dandiray qupidaa gu Iliitleemugo. ¹⁰ Dandiray gaa ilii kahhane fa/ayaa da Iliitleemu, Iliitleemu hindaati /isimi mangu wariiakhasani haa ina hari amoo da gwaa'araa da Yeesu. Inkoo, sa gimba hangwaa wariiakhasani haa ina, gu lou hindi ilabu'una slafimaa gu Kristuge. ¹¹ Kara, ti gimbakee kilesiiba. Slime hoóti hha'aleesana Iliitleemu hari amoo da Looimoo goori gu Goó Yeesu Kristu, ina gwaa /simu dandiray hari amoo dosi, mandi ilagaasi haa Iliitleemu.

Adaamu haa Yeesu

¹² Inkoo, hari amoo da heedi leẽ, tlakwaroo yaatii gunti khoodoo, tlakwaroo hiraagi tosaa khaydi gwaa'araa. Teesaaqay, slime gwaa'araa gii qonti daqa hida sliimaage, sa gimba hida sliimaa hiĩ yondiidiri tlakwaroo. ¹³ Sa gimba sariyaa dagaa ilii kahhiye hadisaraa ha Iliitleemu, tlakwaroo yaa wanta khoodoo. Inkoo, tlakwaroo dagoó faadiyaaba bere sariyaa hhaka. ¹⁴ Teesaaqay see, gwaa'araa yaati tawaalinti, tlaatleeso gu qatlay gu Adaamugo gu Musaa naqatloo. Gwaa'araa yaati tawaalinti hida hhaka'a see goóba yondiida nama tlakwarotira gooay daa yondiidi ha Adaamu. Kara, ina Adaamu ti ilakhuukhu'usa da Kristu Yeesu, gwaa khaw qariqaqari.

¹⁵ Teesaaqay see, sawaadii da Iliitleemu daga hiidahasiyaa ilakhuukhu'usa haa dakoo da Adaamu. Bere dakoo da heedi leẽ, Adaamu, haraa khaydi gwaa'araa daqa hida sliimaage, teesaaqay heedi waku, Yeesu Kristu, hiraagi khay sa hida wa'a sawaadii da ilamooyiru tlakwaroo dooina haa slawaraa slafimaa. Gu lou, /awaariru gu Iliitleemu konaaba piimoo. ¹⁶ Kara, paslaraa wanta tla/aã gu hiica/amuu gu sawaadii da Iliitleemu haa hiica/amuu gu tlakwarotira da heedi leẽ, Adaamu. Sa gimba gu dakoo da heedi leẽ, Iliitleemu haraati khay hukumuu daqa hida goõ. Inkoo, hida wa'a giyaamati yondiidiri dakoo wa'a, sawaadii da hhoínay gu didiru gu Iliitleemu, yaa ilafaadi inay konay ibinaa daa tafa'adi pandaa da Iliitleemuge. ¹⁷ Gu lou, hari amoo da tlakwaroo da heediki leẽ, Adaamu, gwaa'araa yaa tawaalinti hida goõ.

Inkoo, hhoinay gu didiru gu Iliitleemu gi ilaqinci hari khisla. Hida hhaka'a goó slawee hari khisla hhoinaykee gu Iliitleemu haa sawaadii dosi digima faadi konay ibinaa daa tafa'adi pandaa dosii. Inay maa tawaalinay slafimaage hari amoo da heedikee leẽ, Yeesu Kristu.

¹⁸ Inkoo, hari amoo da dakoo leẽ gooy, hukumuu duguraa khay daqa hida sliimaage. Nama teesaaqay leẽ, hari yondu leẽ gu haaki daa yondiidi ha Yeesu musalaabage, hida sliimaa goó /imbee ina sigaa qay ibinaa daa tafa'adi haa slafimaa. ¹⁹ Sa gimba heedikee gu leẽ, Adaamu, yaa may akhamisu Iliitleemu, hida wa/a digaa faadi konay tlakwaroo. Nama teesaaqay, hari amoo da akhamisu gu heedi leẽ, Yeesu, hida wa/a digimaa faadi konay ibinaa daa tafa'adi pandaa da Iliitleemuge.

²⁰ Inkoo, sariyaa yaa hiigunti gi /sinti dakoo ma hiiroogiti. Teesaaqay see, tlakwaroo giyaa iliiroogiti, slime hhoinay gu didiru gu Iliitleemu gii roogidi hari khisla. ²¹ Teesaaqay, tlakwaroo yaa tawaalinti haraagi khaydi gwaa'araa. Nama teesaaqay leẽ, hhoinay gu didiru gu Iliitleemu tawaaline, sandoó qay ibinaa daa tafa'adi pandaa da Iliitleemuge hari amoo da Yeesu Kristu, Looimoo goori. Sa gimbakee, dandiray hidahasana slawa slafimaa gu koraraa gooba hiifaakoo.

6

Gwaa'araa haa slafimaa ayisago

¹ Inkoo, dandiray hati mala kaawana? Hati ilakona ibinaa tlakwarooge, hhoiney gu didiru gu Iliitleemu ma hiiroogidi? ² Coko/o see! Dandiray haati kaka/ani pahha, ma hhanti yondi-idani tlakwaroo, malee hiidahhasana ibinaa kara tlakwarooge? ³ Gu lou khu'uday tuba, dandiray gonkotaa daa hiinunqudimisi hang-waati ilagaasani sliimaa haa Kristu Yeesu. Kara hari amotee hangwaati ilagaasani gwaa'araa dosii. ⁴ Inkoo, hari amoo da hiinunqudimisu, hangwaati ilagaasani haa Yeesu gwaa'araa dosii haa qaasaraa dosii. Nama teesaaqay, Kristu gooay idoo giyaa ilii slafi ayisago hari amoo da wanqamee da Taataa Iliitleemu, slime dandiray see, ma hiidahhasani ibidinaa ibinaa da/abige.

⁵ Sa gimba dandiray hangwaa ilagaasani haa Yeesu gwaa'araa dosii, namati teesaaqay leẽ hangumaa ilagaasana haa ina slafaraa dosaa ayisasugo. ⁶ Dandiray khuana tuba, ibinaa doori da waka'alee dagaa tluhhusi musalaabage sliimaa haa Kristu, hiica/amuu koti gu sla'amuu gu slahhaahhaau gu slaqwa, digima hhamisi, ma hhanti ibiidani kara tongaiimaa da tlakwarooge. ⁷ Sa gimba qatlay gaa ilii kaka/ani sliimaa haa Kristu, dandaati tlinti'isi tlakwaroogo.

⁸ Sa gimba dandiray haã kaka/ani sliimaa haa Kristu, iliipa'ana tuba, slime hamaa ibiidana sliimaa haa ina. ⁹ Dandiray khuana tuba, Kristu dugwaa slafisi ayisago, kara gwaaiyaaba. Gwaa'araa see kara tawaalintaaba ina. ¹⁰ Gwaa'araa giyaa gwaai, yaati gwaai waa lenge kilesi sa tlakwaroo doori. Inkoo, yoóti ibiidi muunaboo/eesa da Iliitleemu.

¹¹ Nama teesaaqay leẽ, unkuray hangu fatee hanti kaka/adiri pahha hari bara da tlakwaroo dooguna, haa hoóti ibitay muunaboo/eesa da Iliitleemuge, tay hanguu ilagaasidiri haa Kristu Yeesu.

¹² Inkoo, unkuray hhantii geemayday tlakwaroo ma tawaalinti kara slaqoo kokuna, goó kaka/ee. Kara hhanti sirakontay slahhaahhaau gu tlaku gu slaqoo hhakee. ¹³ Kara, hhantii ca/asiday daqeemoo gu slaqoo kokuna, digirima yondiidi yondu tlakwaroo. Hanguu ca/asidee unkuray kilakokuna daqa Iliitleemuge, hida hhaka'a pahha daa slafisi ayisasugo, haa digigii guumisi slafimaage. Kara ca/asaw daqeemoo gu slaqoo kokuna daqa Iliitleemuge, digirima yondiidi yondu gu haaki. ¹⁴ Tlakwaroo tawaalintaaba unkuray, sa gimba dangoo slaiyaaba ma sirakontiri sariyaa, hhoínay gu didiru guni iliíwantay.

Tongee doó yondiida haaki

¹⁵ Inkoo, mala kaawana? Gu lou, dandiray hati yondiidanaa tlakwaroo, sa gimba dandooóti slaiyaaba ma sirakoni sariyaa, hoóti hhoínay gu didiruge wanaa? Coko/o see! ¹⁶ Inkoo, unkuray hhidintaaiibaslii tuba, gu lou unkuray hoóti tongee da heedikee tleehhitay goó akhamisidee? Tongee da tlakwaroo tleehhitay, haã hiigaasoo dosi darooó khawa gwaa'araa, baku tongee doó akhamisa Iliitleemu, haã hiigaasoo dosi darooó khawa ibinaa doó muunaboo/eesa ina. ¹⁷ Inkoo, kaawa áisoo daqa Iliitleemuge! Gimati unkuray

waka'alee yaa tongee da tlakwaroo, inkoo unkuray akhaakhamisidayi hari muunaiĩ kokuna goõ, caacaahhamisukira gwaa oodiri. ¹⁸ Unkuray dangwaa afigweedi tongaiimaa da tlakwaroogo, gi tongee da kooma ibinaa doó muunaboo/eesa Iliitleemu tleehhitiri.

¹⁹ Ana, Pawlo hati giimaamisa, idoo doó ilii gimbuusiye tongee haa hindaqeeru koina, unkuray ma cira caahhadiri. Sa gimba gaa ilii kakhadee tongaiimaa da tlakwarooge, slaqoo kokuna giyaa hiica/asidiri sumuku, ma yondiidiri yondu gu tlaku, haa tlakwaroo gii roogiti hari khisla. Nama teesaaqay leẽ, inkoo hanguu ca/asidee sumuku tongee da Iliitleemu pahha, ma ibitiri ibidinaa doó muunaboo/eesa Iliitleemu, hida daa tlinti'isi pahha pandaa dosii. ²⁰ Qatlay unkuray gaa ilii tongaiimaa da tlakwarooge wantee, dangwaa/uuresiiba muunaboo/eesa Iliitleemu. ²¹ Inkoo, unkuray haa faydaa mala slaydiri gimbakiray gaa yonditiri, hiĩ inkoo sa ariirintee ilamuree? Teesaaqay, hiifaakoo da gimbakee ti gwaa'araa! ²² Inkoo, unkuray danguu hhe'esi danguu afigweedi tlakwaroogo. Kara, unkuray haã tongee da Iliitleemu tleehhitiri, faydaa ga kontee inkoo ti ibinaa daa tlinti'isi daqa Iliitleemuge haa hiifaakoo dosi ti ibinaa da koraraa gooba hiifaakoo. ²³ Gu lou, bueemaa gu tlakwaroo ti gwaa'araa. Sawaadii doó hadisiye ha Iliitleemu ti ibinaa da koraraa gooba hiifaakoo hari amoo da ilagaasaraa haa Kristu Yeesu, Looimoo goori.

7

Afiiyooyiru goori sariyaago

¹ Hhiee koi, goó ilatahhe khu'uday sariyaa nara'a. Teesaaqay, unkuray khu'uday tuba, sariyaa yoóti tawaalinta heedi qatlay giyoó ilii kahhiye slafi. ² Hari ila'aa'aatisa, hadee daa khabimi, dagoóti khiidina ha sariyaa qatlay sliimaa hhawata gosi gi ilii kahhiye slafi. Inkoo, hhawatakee kosi bere hiĩ hhami, ina daganti gweedi sariyateesaa da khaboogo. ³ Teesaaqay, bere hadetee daga khabina ha hhawata waku, tay hhawata gosi tosaa kahhi slafi, dagati eteedina na slipalauuto'oo. Inkoo, bere hhawata gosi hiĩ hhami, hadetee dagoó khiidinaaba ha sariyaa. Kara, ina dagamati khabimi see ha hhawata waku, ina ti slipalauuto'oo gooba.

⁴ Nama teesaaqay leẽ, hhiee koi, unkuray haati kaka/adiiri sliimaa haa Kristu, dangugi afiiyooyimi ha /uuru gu sariyaa. Inkoo, unkuray hangwaati ilagaasidiri haa ina daa slafisi ayisago ha Iliitleemu. Teesaaqay, hiidahhasana yondiida yondu guroó khawa/aamu gu hhou sa Iliitleemu. ⁵ Qatlay gaa ilii sirakomaamidane slahhaahhaau gu slaqwa daa ilahamisi ha sariyaa, slahhaahhaauke yaa yondiidi slaqoo kotii, hiraagi tosaa khay gwaa'araa daqa doorii. ⁶ Inkoo, dandiray dandaa hiica/asi khiidimoo gu sariyaago, sa gimba hanti kaka/ani pahha, inkoo sariyaa hiidahhasidaaba khiidiru dandiray. Teesaaqay, hiidahhasana yondu sa Iliitleemu hari amoo da ibinaa da /abi da Muuna gosi, ti hari amoo da ibinatiraaba da segi daa handikimi sariyaage.

Sariyaa haa tlakwaroo

⁷ Dandiray hati mala kaawana? Hati kawanaa tuba, sariyaa ti tlakwaroo? Coko/o see! Inkoo, bere sariyaa da Musaa yaa aloo hhaka, tlakwaroo gaa aloo caahhaaba na idoo mala goosee. Kara, ana haa aloo caahhaaba slahhaahhaau na idoo mala, bere sariyaa yaa aloo kaadaaba tuba, "Hhanti slahhaahhaa'ada."✧ ⁸ Teesaaqay see, hari gimba gu ilakaawa, tlakwaroo yaati slaydi amoo da hiitlaysa slahhaahhaau paslaapasloo gu tlaku wa'ay kooi. Bere sariyaa hhaka, tlakwaroo kontaaba/uuru daqa hidage, gi/ʼsinta ma yondi-idi dakoo.

⁹ Waka'alee, ana haa slafa, sariyaa see gaa hhidima. Inkoo, qatlay gaa ilii caahhi ilakaawa, tlakwaroo gi tlaatleesidi yondu hari /uuru daqa dooii, ana gi tooaa gwaai. ¹⁰ Ana hagi arimi tuba, ilakaawatee daraa taarimi hari khawaraa slafimaa daqa dooii, hiraagi khaydi gwaa'araa. ¹¹ Tlakwaroo yaa slaydi mucu hari amoo da ilakaawatee, hinigii coridi haa hinigi gaasidi ana. ¹² Teesaaqay, sariyaa haa ilakaawa da Iliitleemu yaati daqa dosi dahhiyay. Slime ilakaawa see dagaati tlinti'isi haa yooti iliiyda hida ma caahhiri gimba gu haaki, kara dati hhoi. ¹³ Inkoo, sariyatee da hhoi yaati /sintii gwaa'araa dooii? Coko/o see! Sariyaa yaati khaydi tlakwaroo dagama caahhi cencetaa tuba, ti tlakwaroo. Kara, hiraati khaydi gwaa'araa hari amoo da ilakaawatee da hhoi. Teesaaqay, yaati

✧ **7:7** 7:7 Yu'udii kitaabuu gu Hiica'araa 20:17; Hiislaslaw gu Sariyaa 5:21.

ilakhuukhu'usa da Iliitleemu, sariyaa ma laqanti tuba, tlakwaroo dati tlakwi gu lou.

Qwatla wa'ay gu heedige

¹⁴ Dandiray hati khuana tuba, sariyaa tlaatleesoo dosi yoóti daqa Muuna gu Iliitleemu dahhada. Inkoo, ana, ti heedi gu kooma slahhaahhaau gu slaqwa. Ana dinaati naadimi, gi tongimoo gu tlakwaroo tleehhidi. ¹⁵ Gu lou, ana hhidima idoo goó yondiide, sa gimba idoo da hhoi goó slae yondu, goó yondiidaaba. Teesaaqay see, idoo da tlakwi ga wake, ganoó yondiida. ¹⁶ Inkoo, bere ana hoóti yondiida idota'a goó wake yondu, ana haã /imbi ambee, sariyaa dati hhoi. ¹⁷ Inkoo, ti ana gooba goó yondiida idotee ga wake, ti tlakwarotee doó ibiida wa'ay koi.

¹⁸ Ana khua ambee, hhaka idoo lensee da hhoi doó ibiida wa'ay koi. Slahhaahhaau gooi gu slaqwage, hhaka idoo lensee da hhoi. Gu lou, gamati slai see yondiida gimba gu hhou, hiidahhasaaba yondiida. ¹⁹ Idoe da hhoi goó slae yondu, goó yondiidaaba. Idoe da tlakwi ga wake, ganoó yondiida. ²⁰ Inkoo, bere ana hoóti yondiida idota'a goó wake yondu, ti ana gooba noó yondiida. Ti tlakwarotee doó ibiida wa'ay koi.

²¹ Teesaaqay, ana gimbaki guñ baraslai, qatlay ana goó iliislae yondu hhoi, hangoóti slaw gimbakira gu tlaku guni yondiida. ²² Ana wa'ay gu muuna gooi hoóti hha'aluuda sa sariyaa da Iliitleemu. ²³ Inkoo, ana hoóti arima wanta

sariyaa waka doó yondiida slaqwa dooi, sariy-
 atee hingoó kanimisida haa ilahudaa koi. Slime,
 hinoó /sinta ana, ma tongimoo gu sariyaa da
 tlakwaroo tleehhidi, doó yondiida slaqwa dooi.
²⁴ Ana gu kwa'alimoo gu tliiÁ, hamaati arima!
 Miyaa namaa ilabu'una ana, slaqwataa doó
 /sima gwaa'araa? ²⁵ Inkoo, bere ti teesaaqay, ana
 loi hari waaway gooi hoóti sirakooma sariyaa da
 Iliitleemu. Slahhaahhaau gu slaqwa dooi ti tongi-
 moo gu tlakwaroo, yoóti yondita sariyateesii. Gu
 lou, Iliitleemu sugu kaawane /isoo, sa gimba hii
 yondiidi gimbakee gu ilabu'uru hari amoo da
 Yeesu Kristu, Looimoo goori!

8

Ibinaa amoo da Muuna gu Iliitleemuge

¹ Inkoo, hukumuu gu /agitiru hhaku daqa hida
 hhaka'ay gungaa ilagaasee haa Kristu Yeesu.
² Hari amoo da ilagaasa doori haa Kristu Yeesu,
 sariyaa da Muuna gu Iliitleemu daroo khawa
 slafimaa, hindaa afigweti /uuru gu tlakwaroogo
 haa gwaa'araago. ³ Sariyaa da Musaa hin-
 daa hiidahhasidiiba ilabu'uru, sa gimba /uuru
 yaa hhaku slaqoo kotii. Teesaaqay Iliitleemu
 yaa hiigaasi gimbakira daraa slanqadi hiigaasa
 ha sariyaa. Iliitleemu yaa ya/abi Nankosi gu
 kooma slaqwa ubee slaqoo koti pahha dandiray
 gu koomee tlakwaroo. Kara, slaqwateesii yaa
 hukumi tlakwaroo, dandiray dandima hiica/asi
 tlakwaroteesaa. Hari amoti, ina yaa hhamisi
 /uuru gu tlakwaroo. ⁴ Iliitleemu yaa teesaaqay
 laqi, ilakaawa da haaki da sariyaa dagama

hiigaasi wa'ay kotii, dandiray goó ibiidee hari amoo da sirakomamidu Muuna gu Iliitleemu, ti hari amoo da sirakomamidu slashhaahhaau gu slaqoo kotiiba.

⁵ Hida hhaka'a goó ibiidee, hari sirakomamidu slashhaahhaau gu slaqwa, ilahudaa koina digoóti tawaalina ha idadu gu slaqwa. Teesaaqay see, hida goó ibiidee hari amoo da sirakomamidu Muuna gu Iliitleemu, ilahudaa koina digoóti tawaalina ha Muunakee. ⁶ Ilahudaa gu slashhaahhaau gu slaqwa haroóti khayay gwaa'araa.

Kara, ilahudaa daroó giyaadiye ha Muuna gu Iliitleemu haroóti khayay slafimaa haa qasaw.

⁷ Sa gimba heedi doó tawaaline ha ilahudaa gu slashhaahhaau gu slaqwa ti fa/ayimoo gu Iliitleemu. Ina yoó akhamisiyaaba sariyaa da Iliitleemu ma akhasa see gi hiidahhasiyaaba etaa. ⁸ Hida doó tawaaline ha slashhaahhaau gu slaqwa, yoó hiidahhasiyaa iiba muunaboo'eesa Iliitleemu.

⁹ Inkoo, unkuray ibinaa dooguna dagoó tawaalinaaba ha slashhaahhaau gu slaqwa, Muuna gu Iliitleemu nagoó tawaalina, bere ina yoó wa'ay kokunay ibiidi. Bere heedi lensee konaaba Muuna gu Kristu, ina guti Kristu gooba. ¹⁰ Kristu yoó wa'ay kokunay ibiidi, slaqoo kokuna giyoómati kaka'iyay see, sa gimba gu tlakwarotee. Teesaaqay, Muuna gu Iliitleemu na slafimaa kokuna, sa gimba dangoóti faadi kontay ibinaa daa tafa'adi pandaa da Iliitleemuge.

¹¹ Muuna gu Iliitleemu gwaa slafisu Yeesu ayisago, yoó wa'ay kokunay ibiidi. Slime, Iliitleemu yaa slafisi Kristu Yeesu ayisago. Ina himaa qay

slafimaa sa slaqoo kokuna goó kaka/ee hari amoo da Muuna gosi goó ibiida wa'ay kokunay.

¹² Inkoo, hhiee koi, dandiray kona iinaa. Inati dariti ibinaa gooba sirakomamidu gu slahhaahhaau gu slaqoo koti. ¹³ Bere ti ibitay, sirakomamidu gu slahhaahhaau gu slaqwa, gu lou kaka/aday. Teesaaqay see, bere hati mayday yondu gu tlaku hari /uuru gu Muuna gu Iliitleemu, slime ibitay. ¹⁴ Sa gimba hida goó daroó giyaadiye ha Muuna gu Iliitleemu, inay ti ya'ay gu Iliitleemu. ¹⁵ Unkuray haati oodiri-iba muuna gu tongaiimaa, guroó khawa kara tla'amee. Unkuray haati oodiri Muuna gu Iliitleemu, gwaa/ísimu, ma ya'ay gu Iliitleemu tlee-hhitiri. Inkoo, hari Muunakee, Iliitleemu hagoó eteedine, “Aaba,* ye Taataa!” ¹⁶ Muunakee loi yoóti ilatlay sliimaa haa muunaĩ koti tuba, dandiray ti ya'ay gu Iliitleemu. ¹⁷ Inkoo, bere dandiray ti ya'ay gu Iliitleemu, oowana/aafa goó Iliitleemu giyaa qaasi sa hida kosi, haa slayna aalimete sliimaa haa Kristu. Gu lou, bere danditi laba'asi sliimaa haa Kristu, slime dandi daareesi sliimaa haa ina.

Wanqamee da hhoynay gu didiru gwaa khoca

¹⁸ Ana, Pawlo ariirima ambee, laba'asu goori gu inkoo, ti idoo gooba, bere ilakhuukhu'usa haa wanqamee da didiri, damaa hiitlaa'asiye ha Iliitleemu daqa doorii. ¹⁹ Idadu goó daa tlee-hhi ha Iliitleemu, ti baqaaqamidiyayi hari kwayru gu didiru, Iliitleemu gimaa geesa hiitlaa'asiye haã

* **8:15** 8:15 Aaba: Hĩ na gimba gu Araamaisoo, ma'aana dosi na Taataa goy.

miyaa na ya'ay kosi. ²⁰ Idadu goõ digaati qaasi tawaalooqe diitiray, ti hari sla'amuu koinaaba, ti sa gimba digaati qaasi teesaaqay ha ina loi hari sla'amuu kosi. Teesaaqay see, daqa Iliitleemuge iliipa'aruki wana tuba, ²¹ idadu goõ digima hi-ica/asi tongaiimaa da tlakwaakwawgo, haa sigigi qay wanqamee da ya'ay gu Iliitleemu tleehhida. ²² Dandiray khuana tuba, inkoo naqatloo idadu goõ hiti /aa/i/iminay sliimaa, kara /aa/ímu gooina ti kona slahhaa'amee hata'a pahha da hade qatlay giyoó iliisla'ade hiidawa.

²³ Kara, ti idadu hanki kilesiiba, dandiray see saa hadisi Muuna gu Iliitleemu, hikee gu /aamu gu pandaa pahha daqa doorii, slime hati /aa/i/imina wa'ay kotii. Dandiray hati baqaaqamidana hari kwayru gu didiru, hiigaasa da ya'ay gu Iliitleemu tleehhida, sindigi qay slaqoo gu /abi sandaa hiifadidi. ²⁴ Dandiray dandaati ilabu'umi ha Iliitleemu hari iliipa'arukee. Inkoo, bere hoó arina idotee goó iliipa'ane dari iliipa'aru gooba kara. Ti miyaa noó iliipa'ana idoo giyoó arine? ²⁵ Bere hoó iliipa'ana idoo ga kahhane arimaa, idotee goóti baqamidana hari hiikaasa.

²⁶ Nama teesaaqay leē, Muuna gu Iliitleemu hindoóti iliiaay mooro'oda doorii, sa gimba dandiray hhidina, idoo da ilii firoo ma idotee see da firoo daqa Iliitleemuge haga hhidina. Inkoo, Muunakee loi sindoóti firiirina dandiray daqa Iliitleemuge hari /aa/ímu, doó hiidahhasiyaaba kaawaraa. ²⁷ Kara, Iliitleemu noó cangicangimisi muunaiñ koti. Ina khui ilahudaa gu Muuna gu Iliitleemu, sa gimba Muunakee yoóti firiirina

sa hida gu Iliitleemu, idoo doó iliislaiye gooy Iliitleemu.

Hoó kaba/ana hiicataraa da kaba/amuu

²⁸ Dandiray khuana tuba, gimba sliimaage Iliitleemu yoóti yondiidi yondu sliimaa haa hida goõ gu slae ina sa hhoínay gooina. Hhaã na hida hhaka'a daa eteedi ha Iliitleemu, gígii leehhi da iliiwane gooy piimaa dosii. ²⁹ Sa gimba hida hhaka'a daa khuiye ha Iliitleemu yadaa tlaatleesoogo, slime giyaatii leehhi yadaa tlaatleesoogo. Iliitleemu gimaa slaaslaaqasi inay haa Nankosi. Nakee kosi, ma badiisu tlee-hhidi tla/aã gu hhiee wa/age. ³⁰ Kara, hida hhaka'a daa giyaadi hiileehha ha Iliitleemu yadaa tlaatleesoogo, slime giyaati eteedi. Kara, hhakee giyaa eteedi, sigigi faadi konay ibinaa daa tafa'adi pandaa dosii. Kara, hida hhaka'a saa faadi konay ibinaa daa tafa'adi, slime sigigi qay wanqamee dosi.

Hhaka idoo dandi hiideehha sla'amuu gu Iliitleemugo

³¹ Inkoo, dandiray hati mala kaawana gim-bakesii? Bere Iliitleemu hari bara doori wana, miyaa nii dahhasi kanisaraa dandiray? ³² Iliitleemu yaa /awaarimiiba sa Nankosi see, ina gwaatii ca/asi sa dandiray gonkotaa. Bere yaati teesaaqay laqi, sandi pihhiyaabaslii slime idadu goõ sliimaa haa Nankosi? ³³ Miyaa nii dahhasi sitaakiru hida hhaka'a daa hiileehhi ha Iliitleemu? Hhaku heedi lensee! Ti Iliitleemu noó faadi hida gu koomee ibinaa daa tafa'adi pandaa dosii. ³⁴ Miyaa nii dahhasi hukuruu?

Hhaku lensee! Kristu Yeesu naa gwaai. Ina naa slafi ayisago, slime yoóti ibiidi taysi rawaa gu rawge hari bara da /uya da Iliitleemu. Ina sandoóti firiirina dandiray. ³⁵ Miyaa nii dahhasi hiideehha dandiray haa sla'amuu gu Kristu? Ti ilahufidugoo, baku maanagoo, laba'asugoo, qorigoo, dakusa da qayrogo, cokhoriimagoo, baku gwaa'araagoo? ³⁶ Ido daa ilii handikimi gooy Handikaa da Iliitleemuge tuba, "Sa gimba googu, dandiray dandoóti cuí balalu sliimaa.

Dandiray dandoóti faadi ha hida bee/uka'a pahha doó isoo qutlidu kaye."☆

³⁷ Suti! Gimbakii sliimaa hoó slayna kaba/amuu gu didiru hari amoo dosi, Yeesu gwaa slau dandiray. ³⁸ Khua gu lou tuba, hhaka idoo dandi hiidahhasa hiideehha dandiray haa sla'amuu gu Iliitleemu. Gwaa'araa ma slafimaa see, malayika ma gieeri see, gimba gu inkoo ma gwaa khoca see, ma tawaaloo lensee, ³⁹ gimba goó rawaa gu rawge waara ma goó hhapeege waara see. Gu lou, hhaka ma idoo lensee daa tleehhi ha Iliitleemu damaa hiidahhasa hiideehha dandiray haa sla'amuu gosi gu daqa Kristu Yeesu Looimoo goorii waara.

9

Iliitleemu hiileehha da Israeeli

¹ Ana Pawlo, ti kaawa gimba gu lou ila-gaasa dooi haa Kristu, kaawaaba gimba gu afa'afuuma. Ilahudaa gu muuna goy daroo

☆ **8:36** 8:36 Yu'udii kitaabuu gu Daareesoo 44:22.

giyaadiye ha Muuna gu Iliitleemu sini ilatlatlaatlalay ana gimbaki. ² Ana ti kooma gaiidimoo gu didiri haa slahhaa'amee doóba hiifaakoo muuna gooa. ³ Hanti aloo firima, ana see dinima ilawaasi ha Iliitleemu haa dinima tlinti'isi ha Kristu sa hhiee koi loi, hhaka'a gu afamaraa leë haa ana. ⁴ Hhakee na hida gu Israeeli* daa hiileehhi ha Iliitleemu, ma ya'ay kosi tleehhidiri. Kara, ina yaa laqami sa inay wanqamee dosi, yaa qaasi ila'imbidu haa inay, sigaa hadisi sariyaa dosi, sigaa laqami idoo gi ilii friirinee ina haa sigigi hadisi hiifadidu gosi. ⁵ Inay ti laqwaloo da okokoõ koti gu tlaatleesoo. Kara, Kristu yaati daqa afamaraa gooina dahhi, hiidawaraa dosi heedi pahha. Ina, Iliitleemu rawaa gu idadu gonge wana, doó daareesiye koraraa haa koraraa goóba hiifaakoo. Guti lou.†

⁶ Ana hati kakaakamaaba ambee, gimba gu Iliitleemu duguriñ slanqadi hiigaasa hiifadidu gosi. Ti hida goõ gooba gwaa laqwaloo da Israeeli dahhee, na Waisraeeli da loi. ⁷ Kara, Waisraeeli goõ gooba daa laqwaloo da Aburahaamu dahha na ya'ay kosi gu lou. Hiifadidu gu Iliitleemu daqa Aburahaamuge yaati kaay tuba, "Laqwaloo doogu dagari amoo da Isaaka faadi."☆ ⁸ Gimbaki ti kona ma'aana tuba, ya'ay goõ gooba daa

* **9:4** 9:4 hida gu Israeeli: Hida gu laqwaloo da Aburahaamu, Isaaka haa Yakoobo digaati eteedi hari umañ cada, Waisraeeli haa Wayahuudi. † **9:5** 9:5 Hari ilakeesa waka, Kristu yaati daqa afamaraa gooina dahhi, hiidawaraa dosii heedi pahha. Iliitleemu dugu daareesiye, ina goó tawaalima idadu sliimaa koraraa haa koraraa goóba hiifaakoo. Guti lou. ☆ **9:7** 9:7 Yu'udii kitaabuu gu Tlaatleesoo 21:12.

laqwali ha Aburahaamu, ti ya'ay gu Iliitleemu. Ti laqwalota'a kilesi daa laqwali harii fadidu gu Iliitleemu, digina faadi tuba, laqwaloo dosi da loi. ⁹ Gimba gu hiifadidu gu Iliitleemu na nahiĩ tuba, “Gu lou, kwarakhaalee nama qatlaykii gooay ana hamaa khaw daqa dooguu. Qatlaykee Saara hadee doogu maa konta naw.”✧

¹⁰ Kara, ti teesaaqay kilesiiba, slime Rabeeka yaa laqwalidi ya'ay cada hari amoo da hhawata leë, Isaaka kookoo goori. ¹¹⁻¹² Inkoo, irangiyatee dagaa ilii kahhiye see laqwaloo, ma giyaa ilii kahhiyee see yondu gimba lensee gu hhou baku gu tlaku, Iliitleemu yaa kaay sa Rabeeka tuba, “Giyaaday yondiidi sa aluuday.”✧ Gimbaki ti laqaaqana tuba, Iliitleemu yoótii leehhi heedi, idoo giyoó ilii ilakhuukhu'usiye ina, ti hari amoo da yondu gu heedikee gooba. ¹³ Ido daa ilii handikimi gooay Handikaa da Iliitleemuge tuba, “Yakoobo hagwaa slai, teesaaqay see, Esaaw hagwaa waki.”✧

¹⁴ Inkoo, dandiray hati mala kaawana? Gu lou, Iliitleemu hinti dakusii haaki? Coko/o see!

¹⁵ Iliitleemu yaa kaay sa Musaa tuba, “Ana hagumaa pihha haa sugumaa laqama /awaariru sa heedi ga slae.”✧

¹⁶ Inkoo, gimbakee sliimaa yoóti iliipa'ana /awaariru gu Iliitleemu, ti maguuma gooba ma sla'amuu gu heedi. ¹⁷ Handikaa da Iliitleemu yaa kaadi sa Faraaw tuba, “Ana, Iliitleemu hagwaa

✧ **9:9** 9:9 Yu'udii kitaabuu gu Tlaatleesoo 18:10, 14. ✧ **9:11-12** 9:11-12 Yu'udii kitaabuu gu Tlaatleesoo 25:23. ✧ **9:13** 9:13 Yu'udii kitaabuu gu Malaaki 1:2-3. ✧ **9:15** 9:15 Yu'udii kitaabuu gu Hiica/araa 33:19.

hiitlaysi, sa gimbaki leẽ, ana hari amoo doogu, ma laqami/uuru goy haa uma goy dugu kakaane khoodoo sliimaa.”✧ 18 Teesaaqay, Iliitleemu yoóti /awaarina sa heedika'a sa slaiye/awaariru. Kara, bere slai muuna gu heedi ma karahhi, teesaaqay laqi.

Qupidaa haa/awaariru gu Iliitleemu

19 Inkoo, angamalee heedi kaay tuba, “Bere ti teesaaqay, Iliitleemu soó so'oyi kahhi sitaakaa da dabimidu gu dakoo daqa hidage? Miyaa nii dahhasi kanisaraa idoo gi slaiye laqa Iliitleemu?”

20 Ye ugu heedi, ugu ti miyaa gu hiidahhasa maamisu Iliitleemu? Inkoo, /alu hiidahhasiyaa maasaraa tlehhiisay gu /alalee tuba, “Hanaa so'oyi tlehhidi taqi?”✧ 21 Tlehhiisay gu /alalee kona haaki da tlehhinay khooslay daqa upa lengo gu tipa, khooslay waku sari yondu gu kooma muree haa khooslay waku sari yondu gu balalu sliimaa.

22 Dagani ilii wana daqa Iliitleemuge. Ina yaati slai laqaruu qupidaa kosi haa gii tlaa'asi /uuru gosi. Inkoo, Iliitleemu yaa hiikaasi hari khisla sa hida hhaka'a guraa hiiboo/ee slawaraa qupidaa kosi, dii ilakhuukhu'usi hhamisaraa. 23 Iliitleemu yaa teesaaqay laqi, ma hiitlaa'asi hacimaa gu wanqamee dosi daqa hida hhaka'ay saa ilakhuukhu'usi laqaru /awaariru. Hida hha-kee digaati ilakhuukhu'usi yadaa tlaatleesoogo, slime sigigi qay wanqamee dosi. 24 Dandiray see tla/aã gu hida hhaka'ay wana daa eteedi ha ina.

✧ 9:17 9:17 Yu'udii kitaabuu gu Hiica'araa 9:16. ✧ 9:20 9:20 Yu'udii kitaabuu gu Isaaya 29:16; 45:9.

Ina yaati eteedi daqa Wayahuudigo, sliimaa haa daqa hida gu hhapapu wakinaygo see. ²⁵ Slime, Iliitleemu idoo giyaa ilii kaay gooay tletiruu gu Hoseeyage tuba,

“Hida hhakira gwaa koiiba, inkoo hagiti eteedina
‘Hida koi.’

Kara, hida hhaka'a gaa slaiiba, hagiti eteeda

‘Hida koi ga slae.’ ”[☆]

²⁶ “Kara, daqateesii inay sigaa ilii kaay ha Iliitleemu tuba,

‘Unkuray ti hida koiiba,’ te'esii inay digiti eteedi tuba,

‘Ya'ay gu Iliitleemu gu slafa.’ ”[☆]

²⁷ Tletimiisay Isaaya yaa maahhi hari afoo da didiri daqa Israaeelige tuba,

“Waisraeeli gimati wa/a see da seehhinay gu tlawa da didiri gooay,

ti Waisraeeli coko'o kilesi digina ilabu'una.

²⁸ Taataa Iliitleemu cira hiigaasi sumuku

hukumuu gosi daqa hida sliimaa gu khoodotii.”[☆]

²⁹ Kara, Isaaya gooay, idoo giyaa ilii tletimi waka'alee tuba,

“Bere Taataa Iliitleemu gu kooma /uuru goõ,

sindaa aloo mayaaba laqwaloo,

haati aloo hida gu yaamu gu Sodomaa haa

Gomoora pahha tleehhidana.”[☆]

Waisraeeli konaaiiba /ambaraa

[☆] **9:25** 9:25 Yu'udii kitaabuu gu Hoseeya 2:23. [☆] **9:26** 9:26 Yu'udii kitaabuu gu Hoseeya 1:10. [☆] **9:28** 9:28 Yu'udii kitaabuu gu Isaaya 10:22-23. [☆] **9:29** 9:29 Yu'udii kitaabuu gu Isaaya 1:9; Tlaatleesoo 19:1-29.

³⁰ Inkoo, hati mala kaawana? Hida gu hha-papu wakinay goóba dabiidu ibinaa daa tafa'adi pandaa da Iliitleemuge, yaa slayri ibinaa daa tafa'adi pandaa dosi Iliitleemu hari amoo da /ímbaraa. ³¹ Waisraeeli gwaa maguumidee slawaraa ibinaa daa tafa'adi pandaa da Iliitleemuge hari amoo da sariyaa, giyaa slayriiba. ³² Sa so'oyi? Sa gimba ibinatee daa tafa'adi giyaa dabiidiriiba hari amoo da /imba Iliitleemu, giyaati dabiidiri hari amoo da yondu gooina gu hhou. Inay yaatii tatafimidiri tlaa/uka'ay, doó ilii tatafimidiye hida. ³³ Idoo daa ilii handikimi gooay Handikaa da Iliitleemu tuba,
 “Yu'udiyaa, taysi Sayuunige qaasa tlaa/ú gu ili-itatafimidu,
 haa hhafida gu slaslakhuu hida,
 heedi gu /imba ina‡ dugu muriidisiyaaba.”☆

10

¹ Hhiee koi, gu lou idoo ga slae hari khisla muuna gooi haa firoo dooi pandaa da Iliitleemuge, ti sa hida koi Waisraeeli, digima ilabu'umi. ² Ana hiidahhasa ilatlawa pandataa tuba, inay konay maguuma da dabiidu gu Iliitleemu. Teesaaqay see, maguuma dooina yoó kontaaba caahhamuu gu lou. ³ Inay hhidinay, idoo Iliitleemu giyoó ilii faadiye hida, ma slayri ibinaa daa tafa'adi. Inay yoóti dabiidiyay ibinaa daa tafa'adi pandaa da Iliitleemuge hari yondu gooina. Inay yaa si'iri amotee da Iliitleemu,

‡ 9:33 9:33 heedi gu /imba ina: Ti'ii ina ti laqaaqanta Kristu.

☆ 9:33 9:33 Yu'udii kitaabuu gu Isaaya 28:16.

daroo khawa ibinatee daa tafa'adi. ⁴ Kristu yaa hiigaasi yondu gu sariyaa, kila heedi gu/imba ina duguma faadi kona ibinaa daa tafa'adi pandaa da Iliitleemuge, sirakooma da sariyaa see hhaka.

Ilabu'uru ti sa hida sliimaa

⁵ Musaa yaa handikimi tuba, amoo heedi duguri faadiye konay ibinaa daa tafa'adi pandaa da Iliitleemuge, ti hari amoo da iliikooma sariyaa. Ina yaa handikimi tuba, "Heedi goó sirakooma gimba goõ gu sariyaa, hiti ibiidi hari amoo da sariyatee."✧ ⁶ Inkoo, hida gu koomee ibinatee daa tafa'adi doó daqa/imba dahha, yoóti kaayay tuba, "Hhanti kaada muuna googuu tuba, 'Miyaa na day rawaa gu raw naqatloo?'✧ " (Hari amotee haraagi khay Kristu hhapeege). ⁷ Kara, hhanti kaaday tuba, "Miyaa nii/eeti khonsleebaa naqatloo?"✧ (Hari amotee haraagi khay Kristu daqa tuueenaago).

⁸ Gu lou, Handikaa da Iliitleemu yoóti kaada tuba, "Ya/aboti da Iliitleemu ilaciyaa kokuu wanta, afa googuu haa muuna googuu wanta."✧ Ya/aboti da /imba Yeesu ganoó kakaana. ⁹ Sa gimba, bere kaada hari afa googu loi tuba, "Yeesu ti Looimoo gu Goõ," haa gi iliipa'anta muuna googuu tuba, Iliitleemu gwaa slafisi ina ayisago, dugu ilabu'una. ¹⁰ Heedi yoóti /imbi Yeesu hari muuna gosi, sa gimbakee Iliitleemu gu tosaa faadi kona ibinaa daa tafa'adi pandaa

✧ **10:5** 10:5 Yu'udii kitaabuu gu Gimba gu Walaawi 18:5. ✧ **10:6** 10:6 Yu'udii kitaabuu gu Hiislaslaw gu Sariyaa 30:13. ✧ **10:7** 10:7 Yu'udii kitaabuu gu Hiislaslaw gu Sariyaa 30:13. ✧ **10:8** 10:8 Yu'udii kitaabuu gu Hiislaslaw gu Sariyaa 30:14.

dosii. Kara, yoóti kaay hari afa gosi, dugu tosaa ilabu'una.

¹¹ Handikaa da Iliitleemu yoó kaada tuba, “Kila heedi gu /imba ina, etaa dugu muriidisiyaaba.”✠

¹² Gimbaki laqaaqana tuba, paslimisu hhaku tla/aã gu Wayahuudige haa hida gu hhapapu wakinay. Looimoo gu Goõ ti leẽ kilesi, ina yoóti /aafi hari khisla hida goõ goó ilii/aa/ee ina.

¹³ Handikaa da Iliitleemu yoóti kaada tuba, “Kila heedi gumaa ilii/aa/aa uma gu Taataa Iliitleemu, dugumaati ilabu'una ha ina.”✠

¹⁴ Teesaaqay, inay gu malee ilii/aa/iyay ina, tay gu kahhiyay /imba? Kara, inay gu malee /imbiyay, bere kahhiyay akhasaraa gimba gosi? Kara, inay malee akhasiyayi gimba gosi, bere heedi gu kakaaru hhaku? ¹⁵ Kara, hida malee kakaanay, bere digiba ya/aboo? Ido daa ilii handikimi gooay Handikaa da Iliitleemu tuba, “Ti gimba guraa hiiboo/u hari khisla, khawaraa da hida hhaka'a goó kakaamee Gimba gu Hhou!”✠

¹⁶ Teesaaqay see, hida goõ gooba gwaa /imbee Gimbaakee gu Hhou. Tletimiisay Isaaya yaa kaay tuba, “Ye Taataa Iliitleemu, ti miyaa naa /imbi ya/aboo gaa kakaani?”✠ ¹⁷ Teesaaqay, /imba yoóti itatiimisu gu ya/aboo da Iliitleemu dahhada. Kara, itatiimisukee yoóti daqa ya/aboo da Kristu dahhada. ¹⁸ Inkoo, maasa ambee, inay

✠ **10:11** 10:11 Yu'udii kitaabuu gu Isaaya 28:16. ✠ **10:13** 10:13 Yu'udii kitaabuu gu Yoeeli 3:5. ✠ **10:15** 10:15 Yu'udii kitaabuu gu Isaaya 52:7. ✠ **10:16** 10:16 Yu'udii kitaabuu gu Isaaya 53:1.

gwaabaslii slawaraa gimbaki? Gu lou, giyaa slayri. Handikaa da Iliitleemu yoó kaada tuba,

“Afoo dooina* hindii qonti daqa hida gu khoodoo sliimaa,
kara gimba gooina hĩ day digimi gu khoodoo goõ.”✠

19 Kara, ana Pawlo sla'a maasa ambee, gu lou Waisraeeli gwaabaslii caahha gimbaki? Da pandaa Musaa yaa kaay tuba,

“Hangu /sima unkuray, ma antiri tloomu daqa hida hhaka'ay gu hhapee gooba.
Kara, unkuray hangu slahhaa'asa hari amoo da hida gu hhapee daa bawti.”✠

20 Kara, tletimiisay Isaaya hari/atlimaa gu didiri, gi kaay tuba,

“Hida hhaka'a gwaaba dabimaamidu ana, hinigi slayri.
Hangunii tlaa'asi daqa hida gwaaba maasaraa ana.”✠

21 Teesaaqay see, Isaaya gi kaay daqa Waisraeelige tuba,

“Iliitleemu kakaakana tuba, ‘Baloo goõ haã tafa'asi dabaiĩ koi,
daqa hida goóba akhamisu haa goó kanimisee gimba gooi.’✠ ”

* **10:18** 10:18 Afoo dooina: Ti'ii dati laqaaqana, idoo khoodoo haa raw giyoó ilii kakaanee gimba gu Iliitleemu. Yu'udii kitaabukii 1:19-20. ✠ **10:18** 10:18 Yu'udii kitaabuu gu Daareesoo 19:4. ✠ **10:19** 10:19 Yu'udii kitaabuu gu Hiislaslaw gu Sariyaa 32:21. ✠ **10:20** 10:20 Yu'udii kitaabuu gu Isaaya 65:1. ✠ **10:21** 10:21 Yu'udii kitaabuu gu Isaaya 65:2.

11

Iliitleemu/awaariru gosi daqa Waisraeelige

¹ Inkoo, maasa ambee, Iliitleemu hinti si'ii hida kosi Waisraeeli? Coko/o see! Ana loi Pawlo ti Israeelimoo gu laqwaloo da Aburahaamu, daqa motoliya da Benyamiinigo. ² Iliitleemu yaa si'iiba hida kosi, giyaa hiileehhi yadaa tlaatleesoogo. Unkuray hhidintaaii Handikaa da Iliitleemu doó kaawa gimba gu tletimiisay Eliyaa, idoo giyaa ilii quruwi pandaa da Iliitleemuge sa Waisraeeli? Eliyaa yaati kaay tuba, ³ "Taataa Iliitleemu, inay hiĩ cu'iri tletimiisee doogu haa gi muumu/uniri masabaahu doogu. Ti ana lenkway niĩ meeti, kara inay hiniti dabimaamidiyay, mani gaasiri."✧ ⁴ Inkoo, Iliitleemu gwaa malee ilaki'isi? Ina yaati kaay sa Eliyaa tuba, "Ana haã meesi hida elefu fanqu, guũ sisee keebeimidu sa firoo pandaa da sanaamuu daa eteediidine na Baali."✧ ⁵ Nama teesaaqay, qatlaykii gu inkooge, wanay hida gwaa meetee, daa hiileehhi ha Iliitleemu hari hhoinay gosi gu didiru. ⁶ Kara, bere Iliitleemu giyaatii leehhi inay hari hhoinay gu didiru, ti hari amoo da yondu gooinaaba. Bere haraa aloo yondu gooina, hhoinay gu didiru gu Iliitleemu yaa aloo hhoinay gu didiruuba kara. ⁷ Inkoo, gimba taqay wana. Waisraeeli idotira giyaa dabimaamidiye hari maguuma, giyaa slayriiba. Hida daa hiileehhi ha Iliitleemu, giyaa slayri idotee. Hida hhaka'a wakinay gwaa meetee, muunaiĩ koina yaa karaarahhiri. ⁸ Ido daa

✧ **11:3** 11:3 Yu'udii kitaabuu gu 1 Watemi 19:10, 14. ✧ **11:4** 11:4 Yu'udii kitaabuu gu 1 Watemi 19:18.

ilii handikimi gooy Handikaa da Iliitleemuge tuba,

“Iliitleemu yaa /simi muunaiñ koina, ma hii-
iloayri,

ilaa koina, ma mayri arimaa,

haa eaa koina, ma mayri akhamisu.

Inay letuti naqatloo see gini ilii wanay.”[☆]

⁹ Kara, mutemi Dawdi see yaa kaay tuba,

“Losona gooina hatliraru gu hiidafimidu tlee-
hhidiyee ha idadu gu iliitatafimidu,

hiihuhuiyee, digima /agitimi.

¹⁰ Iliitleemu /sine hhantee ilaa koinay, ma mayri
arimaa.

Slime dandaiñ koina hiicondoiyee, ma slayri
laba'asu balalu sliimaa.”[☆]

Ilabu'uru gu hida gu hhapapu wakinay

¹¹ Inkoo, kara sla'a maasa ambee, Waisraeeli yaatii tatafimidirii, gi huuri sumuku? Coko/o see! Inay yaati akhasiriiba Iliitleemu. Sa gim-bakee, ina haraagi khay ilabu'uru daqa hida gu hhapapu wakinay, Waisraeeli ma aniri tloomu gu slawaraa ilabu'uru gosi slime. ¹² Inkoo, hida gu hhapapu wakinay digaati/aafi, sa gimba Waisraeeli yaa hiitatafidiri, gi si'iri digima ilabu'umi ha Iliitleemu. Teesaaqay, bere Waisraeeli /im-biyay digima ilabu'umi ha Iliitleemu, gu lou hida goñ digi/aafi hari khisla loi!

¹³ Inkoo, ana Pawlo hati cocacoa haa unkuray hida gu hhapapu wakinay. Ana yaati ya/abimiisay daqa doogunay, daareesa yondu

[☆] **11:8** 11:8 Yu'udii kitaabuu gu Hiislaslaw gu Sariyaa 29:4; Isaaya 29:10. [☆] **11:10** 11:10 Yu'udii kitaabuu gu Daareesoo 69:22-23.

gooi. ¹⁴ Teesaaqay lalaalaqa, hida gu hhapee dooi, ma aniri tloomu sa unkuray, haa wakinay tla/aã gooinaa digigi ilabu'una ha Iliitleemu. ¹⁵ Bere siaraa dooina yaa/ísinti khoodoo, dagama ilagaasi ha Iliitleemu, maa malee, qatlay digimaa ilii /ámbiye ha Iliitleemu? Harimaati khayda slafimaa daqa hhaka'ay gwaa kaka/ee. ¹⁶ Bere kurundu/umiya da pandaa da mukaatee,* dagaã hadisi sa yondu gu Iliitleemu, dagaati tlinti'isi sa ina, te'esii mukaatee goõ dugwaati tlinti'isi. Kara, bere kibiriĩ gu khaimoo duguũ tlinti'isi sa Iliitleemu, nama teesaaqay elemu see diginti tlinti'isi sa ina.

¹⁷ Waisraeeli wakinay ti elemu daa qeetimisi pahha. Unkuray, hida gu hhapapu wakinay ti elemu daa tlaaqi pahha gu khaimoo gu miseyituuni gu kweera, dangugii napa/amisi daqa khaimokii gu miseyituuni gu aya. Sa gim-bakee, unkuray hoó slayday /aafa daa khoca daqa khaimokeesaa gu ayago. ¹⁸ Te'esii, hangu hhanti hiiduubiday, gi qooqitay hida hhakee daa tlaaqi ha Iliitleemu elemu pahha. Teesaaqay see, slawaw tuba, kibeeri gooba noó iliipa'anay unkuray, unkuray noó iliipa'antay kibeeri. ¹⁹ Angamalee unkuray tlaatleesiday kaawa tuba, “Elemu hhakira digaati qeetimisi, dandiray dandima hiinapa/asi daqa daqeeemo

* **11:16** 11:16 kurundu/umiya da pandaa da mukaatee: Ti'ii ti ilakhuukhu'uu'umisi Aburahaamu haa kurundu/umiya da mukaatee haa kibiriĩ gu khaimoo. Daqa da pandaa pahha daa tlinti'isi sa Iliitleemu, daqeeemo goõ digaati tlinti'isi. Hhaã goó laqamee tuba, laqwaloo da Aburahaamu, slime digimaa tlinti'isi sa Iliitleemu.

hhakeesii koinay.” ²⁰ Guti lou! Teesaaqay see, elemu hhakee digaati qeetimisi, sa gimba yaa si'iri /ambaraa Kristu. Unkuray hoóti qaditay nara'a hari /ambaraa dooguna daqa Kristuge. Teesaaqay, hangu hhanti hiiduubiday. Tla'amuuda Iliitleemu. ²¹ Bere Iliitleemu yaa /awaarimiiba sa Waisraeli, hhaã gu elemu gu tlaatleesoo pahha, gu lou hangu meesiyaaba unkuray.

²² Inkoo, arima hhoinay haa dihhay gu Iliitleemu. Daqa hida hhaka'ay goó yondiidee tlakwaroo, ina guti dihhu. Teesaaqay see, ina hiti laqaaqana /awaariru daqa doogunay, bere ilakontay /imba /awaariru gosi. Bere teesaaqay gooba, unkuray see dangu tlaaqi. ²³ Slime, bere Waisraeli /ambiyay Gimba gu Hhou gu Yeesu, digi kara hatlidi daqatiray giyaa iliiwane waka'alee, sa gimba Iliitleemu kona hiidahasa da hatlidu kara inay kibirikeesii. ²⁴ Unkuray hida gu hhapapu wakinay, tlaatleesoo ti elemu gu miseyituuni gu kweera pahha. Slime unkuray dangwaa tlaaqi yadaa, dangugii napa/amisi daqa miseyituuni gu qaymooge. Gimbaki guti baka'asa. Teesaaqay see, Waisraeli ouge ti elemu gu miseyituunikee gu qaymoo. Gu lou, ti slahharuũ hari khisla, inay digima hiinapa/amisi kara daqa khaimokeesii koinay lenge.

Iliitleemu yoóti /awaarina sa hida goõ

²⁵ Hhiee koi, sla'a unkuray, ma caahhadiri siir-iti da Iliitleemu, mangu hhanti hiiduubidiri tuba, kontay waaway hari khisla. Waisraeli waka muunaiĩ koina ilakonay karahhamuu, qatlayka'a

naqatloo faadoo da hida gu hhapapu wakinay gumaa hiiguume Tawaaloo da Iliitleemuge, gi-maa ilii bu'ute. ²⁶ Teesaaqay, Iliitleemu himaa ilabu'una Israeeli goō, idoo daa ilii handikimi gooay Handikaa da Iliitleemuge tuba,

“Ilabu'umiisay himaa khay Sayuunigo,
ina himaa /sina laqwaloo da Yakooobo,
ma maydi sisiu Iliitleemu.

²⁷ Hiĩ na ila/imbidu ga qaase sliimaa haa inay,
qatlay gamaa ilii ilamooyime tlakwaroo dooina.”[☆]

²⁸ Waisraeeli wa/a ti fa/ayaa da Iliitleemu, sa gimba sisaasi'iyay Gimba gu Hhou gu Yeesu. Kara, gimbakee hinti faydaa tleehhidi daqa doogunay hida gu hhapapu wakinay. Teesaaqay see, inay kahhiyay digi slai ha Iliitleemu, sa gimba ina yaa hiileehhi okookoiĩ koina. ²⁹ Iliitleemu bere hingii leehhi heedi haa gugi pihhi, hiidahasiyaaba fokida. ³⁰ Waka'alee unkuray, hida gu hhapapu wakinay haa si'idiri Iliitleemu. Inkoo, sa gimba Waisraeeli yaa si'iri Iliitleemu, ina hiĩ /awaarimi sa unkuray. ³¹ Nama teesaaqay, inkoo Waisraeeli slime sisaasi'iyay Iliitleemu, ina ma hiidahhasi /awaariru sa inay, idoo giyaa ilii /awaarimi gooay sa unkuray. ³² Iliitleemu hiĩ khiidimi hida sliimaa, sa gimba gu sisiu gooina akhamisu ina. Hiĩ teesaaqay laqi, ma laqami /awaariru sa hida sliimaa.

Raa'amee da daareesoo

³³ Iliitleemu hindaqaruumaa dosi, waaway haa caahhamuu gosi guti didiri hari khisla!

[☆] **11:27** 11:27 Yu'udii kitaabuu gu Isaaya 59:20-21; 27:9; Yeremiyaa 31:33-34.

- Hukumuu gosi dugoó hiidahhasiyaaba caah-haraa,
 ma amamu kosi see digoó caahhiyaaba.
- 34 “Miyaa na khui ilahudaa gu Taataa Iliitleemu?
 Kara, miyaa na hiidahhasi/aaka'amiisay gosi
 tleehhida?”✧
- 35 “Miyaa nii dahhasi gesaa hadisa idoo sa
 Iliitleemu,
 teesaaqay ina see, ma sugu ilaki'isi idotee?”✧
- 36 Idadu sliimaa yoó daqa dosi dahhiyay,
 haa idadu hhakee ti wanay hari hiidahhasa
 dosi, haa ti wanay sa ina.
 Ina dugu daareesiye koraraa haa koraraa
 gooba hiifaakoo! Guti lou.

12

Ibinaa da/abi daqa Yeesu Kristuge

¹ Inkoo, ye hhiee koi, Iliitleemu yaa laqami /awaariru gosi daqa doorii. Teesaaqay, hangu tlaatlaqasa ambee, ca/asaw ibinaa dooguna daqa dosii, ma sadaaka da koomaa slafimaa tleehhi-tiri, doó tlinti'isiye sa Iliitleemu haa doó muuna-boo/eesa ina. Hañ na amoo da loi dari daareesa Iliitleemu. ² Unkuray hhanti ilakeesintay ibinaa da hida gu khoodoti, ba/ay unkuray geemaw Iliitleemu, ma hii/abeesi ilahudaa kokuna. Te'esii unkuray gani asu ilii caahhaday idoo da slaiye Iliitleemu. Hikee ti gimba gu hhou, goó muuna-boo/eesa Iliitleemu haa gwaa tafaafau.

³ Hari amoo da hhoinay gu didiru sinaa pihhi ha Iliitleemu, sangu kaawa kila heedi gu tla/aã

✧ **11:34** 11:34 Yu'udii kitaabuu gu Isaaya 40:13. ✧ **11:35** 11:35 Yu'udii kitaabuu gu Ayuubu 41:11.

googunay waara, hingi hhanti ana ina lenkosi tuba, ina guti kaaru qatlay teesaaqay wanaaba. Ina ilahudeesiye hari waaway, ilakhuukhu'usa da piimoo gu /imba sugwaa pihhi ha Iliitleemu. ⁴ Inkoo, slaqwa da heedi konta daqeemoo wa/a, haa daqeemoo hhakee goõ yoó yondiidiyaaiba yondu leẽ. ⁵ Nama teesaaqay, dandiray gimati hida wa/a see, ti slaqwa leẽ daqa Kristuge. Kara, dandiray gonkotaa ti daqeemoo kila heedi daqa dana'a gosii.

⁶ Dandiray kona /uuru gu muunaiĩ paslaa-pasloo doó hadisiye hari amoo da hhoinay gu didiru gu Iliitleemu. Bere heedi suguũ qay/uuru gu muuna guri tletiruu, kwanda gi tletine, idoo /ambaraa dosi giyoó iliiwante. ⁷ Bere heedi suguũ qay/uuru gu muuna guri yondu sa hida wakinay, yondiidiye teesaaqay. Kara, bere heedi suguũ hadisi /uuru guri caacaahhamisu hida, caacaahhamisiye. ⁸ Heedi gu kooma /uuru gu muuna gurii/atlimisu muunaiĩ gu hida, teesaaqay laqiye. Heedi goó qaqaawa sa hida wakinay hari cabu-uma, teesaaqay laqiye hari muuna gu cabuuma. Bere kona /uuru gu muuna gu warii qadidaraa hida wakinay, gi warii qadidiye hari maguuma. Kara, heedi bere kona /uuru gu muuna gu /awaariru sa wakinay, teesaaqay laqiye hari hha'aloo.

Sla'amuu gu hida goó /imbee Kristu

⁹ Sla'amuu googuna hhanti kona peereehhii lensee. Unkuray waka gimba gu tlaku, karahhaw gimba gu hhouge. ¹⁰ Unkuray haa unkuray hanguti sla'aasla'adee hhiee pahha. Kara, hangu

muritee unkuray haa unkuray. ¹¹ Unkuray hhanti nanqwaree/eday yonduge, maguumida, tay toogunaa yonditay hari muunaiĩ kokuna goõ sa Looimoo gu Goõ. ¹² Unkuray hha'aluumida ili-ipa'aru goorii, kaasaw laba'asuge haa ilakooma firoo Iliitleemu. ¹³ Qatlay hida gu Iliitleemu giyoó ilii dakusiye idoo, iliawakinay hari idadu kokuna. Kara, kwahhasuusa dahaa hari cabu-uma.

¹⁴ Firima Iliitleemu, ma /aafi hida hhakee goó laba'asee unkuray. /aafakina, hagi hhanti ilawaasiday. ¹⁵ Unkuray hha'aluumida sliimaa haa hida gu koomee hha'aloo. Kara, /aa/a sliimaa haa hida hhaka'a gu /aa/ee. ¹⁶ Ibiida hari qasaw unkuray haa unkuray. Unkuray hangu hhanti hiiduubiday, ba/ay /imba ibinaa daqa lenge. Hangu hhanti ilahudeesiday tuba, unkuray kontay waaway hari khisla.

¹⁷ Unkuray hangu hhanti ilaki/imisiday tlakwaroo haa tlakwaroo. Unkuray yondiida yondu gu hhou pandaa da hida gonge. ¹⁸ Bere hiidahhasa wanta hari bara dooguna, ibiida hari qasaw haa hida goõ. ¹⁹ Hhiee koi ga slae, hhanti hiislarakhamisiday /ambu. /apaw qupidaa gu Taataa Iliitleemu. Ina yaa kaay handikaa dosii tuba, "Ti yondu gooi gu hiislarakhasa da/ambu."✧
²⁰ Slime, Handikaa da Iliitleemu yoóti kaada tuba,

"Bere fa/ayimoo googu kona qori, sugu qayde /agoo,
bere kona wakhaa, sugu qayde ma'ay.

✧ 12:19 12:19 Yu'udii kitaabuu gu Hiislaslaw gu Sariyaa 32:35.

Teesaaqay laqaraa haguti iliibuulida pahha gi'iru gu aslaa saga gosii."✧

²¹ Ugu dugu hhanti kaba'í ha tlakwaroo, ba/ay tlakwaroo kaba/aka hari amoo da yondu hhoinay.

13

Akhamisu hida gu tawaalooge waaree

¹ Hida sliimaa itatiimisiyee hida goó tawaalimee sirikariiniige, sa gimba tawaaloo goõ yoó daqa Iliitleemu dahhada. Kara, hida hhakee gu tawaalooge waaree, Iliitleemu nigoó qamidi.

² Teesaaqay, heedi goó kanimisa giyaadimiisay, hikee idoo daa qaasi ha Iliitleemu ginoó kanimisi. Kara, hida goó teesaaqay laqee, singiroótii khayay hukumuu inay kilakoina. ³ Hida hhaka'a goó tawaalimee yoó tlaatla'amisiyaaiba hida goó yondiidee hhoinay, hhaka'a kilesi goó yondiidee tlakwaroo noó konay tla'amee daqa dooinay. Inkoo, bere sla'ada duguma may hiitla'amuudisa ha heedi gu tawaalooge waara, yondiidi hhoinay, ina gu hha'aleesi. ⁴ Ina gu kooma /uuru gu tawaaliru ti yondimiisay gu Iliitleemu goó yondiida sa iliawaraa doogu.

Teesaaqay see, bere haã yonditi tlakwaroo tla'amuudaku, sa gimba ina kona /uuru gu /agitiru. Ina ti yondimiisay gu Iliitleemu goó laqama qupidaa gu Iliitleemu daqa hida hhaka'ay goó yondiidee tlakwaroo. ⁵ Inkoo, kwanda ga itatiimisane hida gu tawaalooge waaree, ti sa gimba gu tla'amee da /agitiru kilesiiba. Slime,

✧ **12:20** 12:20 Yu'udii kitaabuu gu Hiihhantlisa 25:21-22.

teesaaqay laqane, sa gimba khu'uday ti hhoinay teesaaqay laqaraa. ⁶ Slime sa gimbaki saganoo bu'uday koodi sirikariiniige. Giyaadimiisettee yoóti yondita sa Iiitleemu, hingaatii ca/asiri qatlay gooinay goõ yondukeesii gu tawaalooge. ⁷ Kila heedi sugu qaydee haaki dosi. Heedi goó hiikurunkurima koodi, sugu hadiside koodi. Kara, gwaa/a heedi guraa hiiboo/u slawaraa gwaa/amee haa muriida heedi guraa hiiboo/u slawaraa muree.

Ibinaa sla'amuuge hhiee pahha

⁸ Heedi lensee hhanti kona iinaa daqa doogunay. Iinaa dooguna ti leẽ kilesi tleehhite, hanguti sla'aasla'adee unkuray haa unkuray. Heedi goó sla'a danaee kosi sariyaa ginoó hiigaasi. ⁹ Wanta ilakaawa wa/a tuba, “Hhanti slipalauta, hhanti gaasida, hhanti fiisida, hhanti slahhaahhaa'ada,” haa ilakaawa waka wa/a. Teesaaqay see, ilakaawatee goõ dagati ilagaasi daqa ilakaawa lenge doó kaawa tuba, “Slae hida danaee koku, idoo hangu iliisla'ade gooay ugu lenkoogu.”✧ ¹⁰ Heedi goó sla'a heedi dana'a gosi, yoó yondiidiyaaba gimba gu tlaku daqa dosii. Inkoo, sla'amuu ti hiigaasa sariyaa goõ.

¹¹ Hiicata da gimbakii, caahha qatlay gu hilleehharaa gu'udeego yaani day. Sa gimba qatlay gu ilabu'uru goori yaani daadaausi loi, ba/ay da tlaatleesogo gaa ilii tlaatleesani/ambaraa Yeesu. ¹² Amasi slaiyay hiifaaka, piseemoo yaani daadaausiri. Inkoo, maynee yondu gu hhantee,

✧ **13:9** 13:9 Yu'udii kitaabuu gu Hiica/araa 20:13-15, 17; Hiislaslaw gu Sariyaa 5:17-19; 5:21; Gimba gu Walaawi 19:18.

haagii owana khasima gu cencee, mangu ga/ayni haa Sataanimoo. ¹³ Dandiray ibiidanee hari waaway, idoo daraa iliibooʼi gooy qatlay gu tleemaa, hangugi ga/ayna haa hheehha haa oona, slaslaiima haa slipalauuma, naanaqamoo haa tloomu. ¹⁴ Teesaaqay see, gimba sliimaage danguri giyaadiye ha Looimoo goori gu Goõ Yeesu Kristu. Unkuray hhanti /imbiday hiigaamisuu slahhaahhaau gu tlaku gu slaqoo kokuna.

14

Hhanti hukuntay hida wakinay

¹ Heedi gu kahha hii/atla nara'a /imba dosii, kwahhasuusakuna. Unkuray hagu hhanti hukuntay ilahudaa kosi. ² Heedi waku /imbi tuba, hiidahhasi/agoo idadu goõ, tay heedi waku hari /imba dosi da kahha hii/atla nara'a, naanu kilesi ginoó /agina. ³ Heedi goó /agima idadu sliimaa hhanti qooqiidi heedi gooba/agoo idadu sliimaa. Kara, heedi gooba /agoo idadu goõ hhanti hukuna heedi goó /agima idadu goõ, sa gimba ina duguũ /imbi ha Iliitleemu. ⁴ Inkoo, ugu ti miyaa gu kooma /uuru guri hukuruu yondimiisay gu heedi waku? Looimoo gosi namaa caahhi, bere yondimiisay gosi hii qadidi nara'a baku hii qadidiiba nara'a. Ina hiidahhasi qadidi nara'a, sa gimba Looimoo gu Goõ Yeesu gwii dahhasi qadidisa ina nara'a.

⁵ Heedi waku yoó arina baloo waka tuba, dati kaari ba/ay da balalu wakinay. Kara, heedi waku yoóti arina tuba, balalu goõ nara'a wanay. Inkoo, kila heedi yondiidiye hari ilahudaa kosi

tuba, gu lou taqay dagani iliiwane. ⁶ Heedi goó tlinti'isa baloo waka, yoóti teesaaqay laqi sa muriidaraa da Looimoo gu Goõ. Kara, heedi goó /agima /agoo waka, yoóti teesaaqay laqi sa muriidaraa da Looimoo gu Goõ, sa gimba yoóti qay /iisoo daqa Iliitleemuge. Nama teesaaqay, heedi goóba /agoo /agoo waka, yoóti teesaaqay laqi sa muriidaraa da Looimoo gu Goõ. Slime yoóti kaay /iisoo daqa Iliitleemuge. ⁷ Gu lou heedi lensee hhaku tla/aã goorii goó ibiida sa ina lenkosi kilesi, ma goó gwaa'a see sa ina lenkosi kilesi. ⁸ Bere ibiidana, hati ibiidana sa Looimoo gu Goõ. Slime bere kaka/ana, hati kaka/ana sa Looimoo gu Goõ. Inkoo, bere ibiidana baku kaka/ana, dandiray ti khooslay gu Looimoo gu Goõ. ⁹ Ti sa gimbaki loi, Kristu saganaa gwaai haa yaagi slafi ayisago, ma Looimoo gu Goõ tlehhidi gu hida gu slafee haa hida gwaa kaka/ee.

¹⁰ Inkoo, ugu soó so'oyi hukunta hhia googu? Baku ugu soó so'oyi qooqita hhia googu? Dandiray gonkotaa hamaa qadimidana pandaa da kitiĩ gu Iliitleemuge gu hukumuu. ¹¹ Handikaa da Iliitleemuge, ina yaa kaay tuba,

“Gu lou, hida goõ keebeemida pandaa dooi,
 haa hida sliimaa /imbiyay tuba, ana na
 Taataa Iliitleemu.”[☆]

¹² Teesaaqay, kila heedi tla/aã goorii maatii ca/asi gimba gosi ina lenkosi pandaa da Iliitleemuge.

Hhanti muuna tlupida dana'a googu

¹³ Inkoo, hanguti maynee hukuukuru dandiray haa dandiray. Hhanti idoo waka laqana,

☆ **14:11** 14:11 Yu'udii kitaabuu gu Isaaya 45:23.

da /sima danaee koti ma hiitatafimidiri baku ma hiiguniri tlakwarooge. ¹⁴ Ana, Pawlo, ila-gaasa dooii haa Looimoo gu Goõ Yeesu, gu lou khua tuba, hhaka /agoo lensee da slasla/iima tlaatleesoo dosaa. Teesaaqay see, bere heedi ilahudeesi tuba, idoo waka dati slasla/iima, daqa heedikeesii idotee dati slasla/iima. ¹⁵ Bere haã slahaa'asidi hhia googu, sa gimba gu /agoo goó/aginte, caahhi ibinaa dooguu hoóti ibitaaba hari amoo da sla'amuu. Ugu hhanti /imbida coko/o see, /agota'a goó /aginte, ma hhamisidi hhia googu, hiĩ Kristu gwaa gwaau sa ina. ¹⁶ Inkoo, unkuray gwaa hii/atlee hhanti /imbiday idota'a goó antee tuba, dati hhoi daqa doogunay, dagama qooqiidi ha hida wakinay. ¹⁷ Tawaaloo da Iliitleemu ti yondu gu /agoo gooba haa ki-tahhu, ti ibinaa ibidinaa doó muunaboo/eesa Iliitleemu, da kooma qasaw haa hha'aloo. Gim-baki gonkosaa duguroó khay ha Muuna gu Ili-itleemu. ¹⁸ Sa gimba heedi goó yondiida sa Kristu teesaaqay, Iliitleemu ginoó muunaboo/eesi haa yondu gosi dugoóti /imbi ha hida.

¹⁹ Inkoo, dandiray maguumidanee dabiidu gu gimbaka'a guroó khawa qasaw haa goó iliia'awa hii/atlisa dandiray haa dandiray, ma slayni/uuru iliipa'aruuge. ²⁰ Unkuray hhanti tlakweesiday yondu gu Iliitleemu, sa gimba gu /agoo. Gu lou, /agoo sliimaa dagaa ilabusli. Teesaaqay see, ti tlakwaroo /agoo /agoo waka, bere /agotee /sinta heedikee, ma hiihuui tlakwarooge. ²¹ Ba/ay ti mayna /agoo fu'umay, kitahhu difaay,* baku gi

* **14:21** 14:21 difaay: Buraa da /aamu waku daa tinqimi, uma gosi naa sabiibu.

mayna yondu gimba lensee gumaa /sima hhia googu, ma hiihuui tlakwarooge.

²² Idoe goó /mbide gimbakii, ugu lenkoogu karahasaka muuna googu pandaa da Iliitleemuge. Dugwaa /aafi heedika'a gungoóbasli hukuruu ina lenkosi, giyoó ilii yondiidiye yonduka'ay giyoó arine guti hhou. ²³ Teesaaqay see, bere heedi kona tla'amee /agota'ay gi slaiye /agoo, dugu hukuna bere gi /agina, sa gimba hii /mbiiba tuba, teesaaqay laqaraa ti nara'a pandaa da Iliitleemuge. Bere ina yondiidi idoe lensee, /mbage gi ilahudeesi tuba, idotee ti tlakwaroo, ina ti yondimaamidi tlakwaroo.

15

Ibinaa doó muunaboo/eesa hida wakinay

¹ Inkoo, dandiray gu koomee /uuru /imbaraage, haraa hiiboo/ani hiiikaasa hida hhaka'a goóba /uuru. Hhanti yondiidana yonduka'a kilesi goó muunaboo/eesa muunaiĩ koti. ² Kila heedi tla/aã goorii muunaboo/eesiye hida danaee kosi sa faydaa dooina, ma digii /atlisi muunaiĩ /imbaraage. ³ Kristu see yaa yondiidiiba yondu gwaa muunaboo/eesa ina lenkosi, idoe daa ilii handikimi gooay Handikaa da Iliitleemuge tuba, “Wahaaharu gu hida gwaa waahaahane ugu, Iliitleemu, hinaati ilii huui ana.”[☆] ⁴ Slime, gimba sliimaa daa handikimi waka'alee Handikaa da

☆ 15:3 15:3 Yu'udii kitaabuu gu Daareesoo 69:9.

Iliitleemuge, dugwaati handikimi dandima caa-caahhamisi dandiray. Bere hiikaasana, handikatee hindoó hii/atlisida muunaiĩ, ma slayni iliipa'aru.

⁵ Iliitleemu goó qawa sa hida/uuru gu hiikaasa haa muuna hii/atlisa, sangu pihhiye muuna gu ilagaasa, ma idoo leẽ tleehhitiri, hari amoo da sirakooma ila'aa'aatisa da Kristu Yeesu. ⁶ Hari amotee, unkuray hiidahhasiday hha'aleesa Iliitleemu, Taataa gu Looimoo goori gu Goõ Yeesu Kristu, hari ilahudaa leẽ haa afoo leẽ.

Gimba gu Hhou daqa hida sliimaa

⁷ Inkoo, hangu kwahasuumisidee unkuray haa unkuray, Kristu gooyay idoo giyaa ilii kwahasuusi unkuray, Iliitleemu ma dugu daareesi ha hida. ⁸ Slawaw tuba, Kristu yaa yondimisay gu Wayahuudi, ma laqami tuba, Iliitleemu yaa hiigaasi hiifadidukira kosi giyaa hadisi sa okookoiĩ koti. ⁹ Kara, ina yaati khay hida gu hhapapu wakinay, ma daareesiri Iliitleemu, sa gimba gu/awaariru gosi, idoo daa ilii handikimi gooyay Handikaa da Iliitleemuge tuba, "Inkoo, hagu hha'aleesa tla/aã gu hida gu hhapapu wakinayge.

Kara, raa'a raa'amee da hha'aleesa uma googu."✧

¹⁰ Kara, Handikaa da Iliitleemu yoóti kaada tuba, "Ye hida gu hhapapu wakinay, hha'aluumida sliimaa haa hida gu Iliitleemu."✧

¹¹ Kara, yoóti kaada tuba,

✧ **15:9** 15:9 Yu'udii kitaabuu gu 2 Samweeli 22:50; Daareesoo 18:49. ✧ **15:10** 15:10 Yu'udii kitaabuu gu Hiislaslaw gu Sariyaa 32:43.

“Hida goõ gu hhapapu wakinay, hha'aleesa
Taataa Iliitleemu.

Ye hida sliimaa, hha'aleesakuna ina.”✧

¹² Kara, Isaaya yoó kaay tuba,

“Laqwaloo da Yeesego, Iliitleemu hiitlaysi heedi
gu tawaalima hida gu hhapapu wakinay.

Hida hhakee gu iliipa'anay ina.”✧

¹³ Inkoo, Iliitleemu hiĩ gu tlaatleesoo gu ili-
ipa'aru goori, hacisiye unkuray hha'aloo haa
qasaw, sa gimba goó /ɔmbiday ina. Kara, ili-
ipa'aru googuna hiiroogidiye daqa Iliitleemuge
hari/uuru gu Muuna gosi.

*Yondu gu Pawlo daqa hida gu hhapapu waki-
nayge*

¹⁴ Hhiee koi, ana loi haã /ɔmbi tuba, unku-
ray haã hacidiri hhoinay, caahhamuu goõ, haa
hanguu dahhasiday caacaahhamisu nara'a un-
kuray haa unkuray. ¹⁵ Ana sanguu handikimi un-
kuray hari /atlimaa gimba angaamaka cheetiti,
ma sanguu slay unkuray gimba waku. Ana hanti
teesaaqay laqi, sa gimba Iliitleemu hinaa pihhi
ana, ¹⁶ ma yondimiisay gu Kristu Yeesu tleehhidi
daqa hida gu hhapapu wakinay. Ana hoóti
yondiida hhapalooay pahha goó kakaama Gimba
gu Hhou gu Iliitleemu. Ana hoóti teesaaqay
laqa, hida gu hhapapu wakinay, ma sadaaka
doó /ɔmbiye Iliitleemu tleehhidiri, sadaaka daa
tlinti'isi ha Muuna gu Iliitleemu.

¹⁷ Inkoo, ana ilagaasa dooii haa Kristu Yeesu,
hanguu dahhasa hiiduuba yondukii goó yondiide

✧ **15:11** 15:11 Yu'udii kitaabuu gu Daareesoo 117:1. ✧ **15:12**
15:12 Yu'udii kitaabuu gu Isaaya 11:10.

sa Iliitleemu. ¹⁸ Ana kaawaaba idoo lensee, ti gimbaka'a kilesi daa yondiidi ha Kristu hari amoo dooi, hida gu hhapapu wakinay ma hiidah-hasiri akhamisu Iliitleemu. Ina yaa teesaaqay laqi, hari amoo da gimbakira gaa gimbuusi haa yondukira gaa yondiidi. ¹⁹ Kara, ina yaa teesaaqay laqi, hari amoo da /uuru gu laqaru gimba gu denu haa gimba gu baka'asa hida, haa hiidahhasa da Muuna gu Iliitleemu. Teesaaqay, haa kakaami nara'a Gimba gu Hhou gu Kristu, tlaatleesi yaamu gu Yerusaleemugo daqeemoo hhaka'a naqatloo gu Iliriiko. ²⁰ Ana piimaa dooi ga koome ti hiiqoomesa da Gimba gu Hhou daqeemoo sliimaa da ilii kahhiye akhasaraa uma gu Kristu. Teesaaqay, ana ma hhanti ilakoomi tlehhinay rawaa gu musingi gu heedi wakuu. ²¹ Idoo daa ilii handikimi gooay Handikaa da Iliitleemuge tuba,

“Hida hhaka'a daa ilii kahhiye kakaaru gimba gosi, arinayi.

Kara hida hhaka'a gwaa kahhee akhasa gimba gosi, caahhiyay.”✧

Pawlo ilakhuukhu'usa dosi da ilakhookhocuu hapee da Ruumi

²² Waa wa/a, sa gimbakee gu hiiqoomesa Gimba gu Hhou na idoo sinaa tlaatlahhasi ana khakhawuu daqa doogunay. ²³ Teesaaqay see, inkoo haã hhe'esi yondu gooi daqeemoo hhakeesii. Kara, koraraa wa/a haa kooma kwayru hari khisla gu khawaraa daqa doogunay. ²⁴ Qatlay gamaa ilii hhiyuude hapee da

✧ 15:21 15:21 Yu'udii kitaabuu gu Isaaya 52:15.

Sipaaniyage, haã iliipa'ami hiicataraa hari te'esa. Teesaaqay laqa, mangu ariirini haa unkuray, qatlay koko/o, gesaa gi hha'aluumidana sliimaa haa unkuray. Da hhe'esi, unkuray sigini qayday ana iliiawa sa hhiyuumatee toyi.

²⁵ Teesaaqay see, inkoo ana iliiawa kaw hida gu Iliitleemu yade Yerusaleemuge. ²⁶ Hida gu Iliitleemu gu hhapee da Makedooniya haa Akaaya hingii kurunkuriri slagumu sa iliiawa hida gu Iliitleemu hhaã gu kwaeeli gu yade waaree Yerusaleemuge. ²⁷ Inay loi digi muunaboo/eesi teesaaqay laqaraa, gu lou hikee ti yondu gooina gu iliiawa kwaeeli. Bere hida gu hhapapu wak-inay hingaa ilagaasiri sliimaa haa Wayahuudi /aafaraa da muunainge, slime hida gu hhapapu wakinay see kwanda gi ilia'ayee Wayahuudi hari idadu koina gi konee. ²⁸ Qatlay ana gamaa iliigaase yonduki gu taatahha slagumukee daa hiikurunkuri sa hida gu Yerusaleemu, hamaa tlaatleesa hhiyuuma dooi da Sipaaniya khu'usa, hamaa hiicata hari daqa dooguna. ²⁹ Ana khua ambee, gamaa ilii khawe daqa doogunay, harimaa khaw /aafaraa wa/a da Kristu.

³⁰ Hhiee koi, hangu tlaatlaqasa hari uma gu Looimoo goori gu Goõ Yeesu Kristu haa sa gimba gu sla'amu daroó khaye ha Muuna gu Iliitleemu daqa doorii, unkuray hangu ilagaasidee haa ana, sinigi firintay ana pandaa da Iliitleemuge. ³¹ Firima dinima ilabu'umi ha Iliitleemu dabiã gu hida hhaka'aa gooba /ambaraa Yeesu gu hhapee da Yudaayage waaree. Kara, iliiawa ga lehhiihimise Yerusaleemuge, dagama /mbi ha hida gu Iliitleemu. ³² Teesaaqay, Iliitleemu

bere slai, haa hiidahhasa khawa daqa doogunay hari muuna gu kooma hha'aloo, ma hiifiifisi sliimaa haa unkuray. ³³ Inkoo, Iliitleemu hii guroó khawa ibinaa da qasaw, sliimaa wane haa unkuray gonkokunaa. Guti lou.

16

Cehheemisu gu Pawlo daqa danaee kosii

¹ Ana, sangu sla'a taatahha unkuray, hhioo doorii Foyiibe, ti hadee da hhoi. Ina ti yondimiiso'oo kanisaa da yaamu gu Kenkereeyage. ² Ina kwahhasuusakana, sirakoomiiso'oo da Looimoo gu Goõ pahha, idoo dangoo iliislaiye gooy yondu hida gu Iliitleemu, haa saga qaydee ili-iawa gi sla'ade daqa doogunaa. Gu lou, ina yaa ilia'aydi hida wa/a hari khisla, slime ana see hinaa iliiaydi.

³ Cehheemisa Pirisiila haa Akiila, yondimiisee danaee koi yondu gu Kristu Yeesuge. ⁴ Inay yaa hiica/asiri ibinaa dooina, digimati cuí see sa ana. Ana hati kaawa/iisoo daqa dooinay, sliimaa haa daqa kanisasuu goõ gu hida gu hhapapu wakinay. ⁵ Slime cehheemisa hida goó /imbee Yeesu, goó hiikurunkurimidee mara gooinay.

Cehheemisa Epayineeto dana'a gooi ga slae. Ina na heedi gu pandaa /ambaraa Kristu hhapee da Aasiyage. ⁶ Cehheemisa Mariyaa, hadee daa yonditi hari maguuma sa unkuray. ⁷ Cehheemisa Andironiiko haa Yuniya, hida koi gwaa sliimaa waaree haa ana jeerage. Inay digi khui hari khisla tla/aã gu ya/abimiiseege. Kara, inay yaati giyaadiri /ambaraa Kristu sa ana. ⁸ Cehheemisa

Ampiliyaato, dana'a gooi ga slae ilagaasa da Looimoo gu Gonge. ⁹ Cehheemisa Uribaano, yondimiisay dana'a goori ilagaasa da Kristuge, sliimaa haa Sitakiisi dana'a gooi ga slae.

¹⁰ Cehheemisa Apeele, daa koimisi haa dugugi /ambi ilagaasa da Kristuge. Cehheemisa hida gu aya gu Arisitobuulo. ¹¹ Cehheemisa Herodiyooni, hhia gooi. Kara, cehheemisa hida goõ gu aya gu Narikiisi, gungwaa ilagaasee haa Looimoo gu Goõ. ¹² Cehheemisa Tirifayiina haa Tirifoosa, tigay hhakira goó yondiide hari maguuma daqa Looimoo gu Goõ. Slime cehheemisa Perisiisi danaoo ga slae, slime daa yonditi maguumage hari khisla daqa Looimoo gu Goõ. ¹³ Cehheemisa Rufoosi haa iyoo dosi. Rufoosi ti heedi gungaa hiica/asu, ma yondiidi hari muuna gosi goõ sa Looimoo gu Goõ. Iyoo dosi goóti faade iyoo dooi pahha.

¹⁴ Cehheemisa Asinkristo, Filegooni, Herimee, Patirooba, Herimaa, haa hhiee goõ gu sliimaa waaree haa inay. ¹⁵ Cehheemisa Filoloogo haa Yuliyaa, Nereeya haa hhioo dosi, haa Olimpaa haa hida goõ gu Iiitleemu gu sliimaa waaree haa inay. ¹⁶ Hangu cehheemisidee unkuray haa unkuray hari sla'amuu gu Kristu.* Slime dangwaani cehheemisi ha hida gu kanisasuu goõ gu Kristu.

Pawlo ilakaawa dosi da hiifaakoo

* **16:16** 16:16 hari sla'amuu gu Kristu: Hari Yunaanaisoo ti cehheemisu hari amoo da humba'ada doóba tlakwaroo.

17 Hhiee koi, hangu tlaatlaqasa ambee, khu'uma nara'a hida hhaka'a goó /simee deehhoo haa hida wakinay ma huuiri, hari amoo da caacaahhamisu goó kanimisa gimbaka'a gwaa oodiri. Unkuray /paw inay. 18 Gu lou, hida da hhakee gooay yoóti yondiidiyaaiiba sa Looimoo goori gu Goõ Kristu, yoóti yondiidiyay sa guraĩ koinay. Kara, hari amoo da gimba gooina gu nuunuqa haa gu hiinankeeriru, yoóti hiicoridiyay hida gu hhidimee tlakwaroo. 19 Hida sliimaa khuiyay, idoo goó ilii akhamisidee Gimba gu Hhou gu Yeesu. Sa gimbaki ana ha kooma hha'aloo hari khisla sa unkuray. Inkoo, ana sla'a unkuray, ma slaydiri waaway gimba gu hhouge haa ma hhanti slaydiri dakoo gimba gu tlakuge. 20 Iliitleemu, guroó khawa qasaw, hiikala/ ciraai Sataanimoo haa sangugi qay unkuray /uuru gu hiikala/araa ina. Ana firima ambee, Looimoo goori gu Goõ Yeesu ilakone laqaru hhoínay gosi gu didiru daqa doogunay.

21 Dangwaani cehheemisi ha Timoteeyo, yondimiisay dana'a gooi. Slime, dangwaani cehheemisi ha hida koi haã Luukiyo, Yasooni haa Sosipateeri. 22 Ana, Teritiyo, gwaa handikimu cheetiti, idoo sinaa kaay ha ya/abimiisay Pawlo, hangwaani cehheemisi hari uma gu Looimoo goori gu Goõ. 23 Dangwaani cehheemisi ha Gaayo, gwaa kwahhasuusu ana, ma ibiidi mara gosii haa hida gu kanisaa goõ goó hiikurunkurimidee mara gosii. Slime dangwaani cehheemisi ha hhia goori Kwaritoo sliimaa haa Eraasto, goó qamida peesay sa sirikariinii da

yaamu hhakee.†

Firoo da daareesaraa Iliitleemu

²⁵ Inkoo, Iliitleemu dugu daareesiye! Ina kona hiidahhasa da hii/atlisa unkuray hari amoo da Gimbakee gu Hhou gu Yeesu Kristu gaa kakaami. Ya/aboti, daa yakwi koraraa wa/a gwaa hiicatee, inkoo dagangii tlaa'asi daqa doogunay.

²⁶ Inkoo, siiritee dagangii tlaa'asi, idoo giyaa ilii handikiniri tletimiisee da Iliitleemu. Iliitleemu gu koraraa haa koraraa gooba hiifaakoo, naa hiica/asi ilakaawa daqa hida gu hhapapu goõ, ma hiidahhasiri /ambaraa Iliitleemu haa magu akhamisiri ina. ²⁷ Iliitleemu, ina kilesi gu kooma waaway, dugu daareesiye koraraa haa koraraa gooba hiifaakoo hari amoo da Yeesu Kristu! Guti lou.

† **16:23** 16:23 Hhayuũ gu 24: Hhoinay gu didiru gu Looimoo goori gu Goõ Yeesu Kristu sliimaa wane haa unkuray gonkoku-naa. Guti lou. Handikaa wa/a da tlaatleesoo da Yunaanaisoo kontaaba hhayuki.

**Ilaʼimbidu Gu /abu hari Burungaisoo
Burunge: Ilaʼimbidu Gu /abu hari Burungaisoo
(Bible)**

copyright © 2019 Wycliffe Bible Translators, Inc.

Language: Burunge

Contributor: Wycliffe Bible Translators, Inc.

All rights reserved.

2020-11-16

PDF generated using Haiola and XeLaTeX on 21 Feb 2024 from source
files dated 29 Jan 2022

5fd9f69c-03b6-5343-85b8-5043bec70185